

Förbundsdirection

2020-02-12

MÖT-3771

Plats och
sammanträdestid

Brandstation, Bålsta kl 13.00 – 15.30

Beslutande

Christer Nyström (M)
Tommy Rosenkvist (M)
Bo Reinholdsson (KD)
Ulf Winberg (M)
Rolf Carlsson (S)
Owe Fröjd (Båp)

Ersättare:

Christer Staaf (C)
Pernilla Åström (M)
Anders Thonfors (M)
Magnus Hellmark (C)
Werner Schubert (S)
Martin Ancons (NE)

Övriga deltagare

Rickard Westning
Fredrik Hallberg
Daniel Edwartz
Hans Granholm
Robert Björklind
Cecilia Fager

Justerare

Werner Schubert (S)

Justeringens
plats och tid

Enköpings kommun, den 21 februari 2020.

Underskrifter

Sekreterare

Paragrafer 1-3 2020

Rickard Westning

Ordförande

Christer Nyström

Justerare

Werner Schubert

ANSLAGSBEVIS
Förbundsdirectionen

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på brandstationen i Enköping. Protokollet publiceras även på Räddningstjänstens web-plats www.rtjeh.se.

Sammanträdesdatum

2020-02-12

Protokollets förvaringsplats

Enköpings brandstation, Västra Ringgatan 6, 0171-47 56 00.

Direktion § 1

Föreläggande med vite

Förbundet har ett tillsynsärende med brister i brandskyddet som inte åtgärdats trots upprepade påminnelser. Vid direktionens möte 2019-10-24 redovisades ärendet i detalj. Bristerna kvarstår fortfarande och nästa steg är nu att förena föreläggandena med vite.

Beslutet fattas med stöd av 5 kap. 2 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt 4 § lag (1985:206) om vite.

Direktionen beslutar:

att förelägga fastighetsägaren HSB BRF 121 Torget i Bålsta, förenat med vite, att vidta åtgärder rörande brister i brandskyddet på Bålstavägen 1-3 och 11 enligt bifogat underlag.

Justerarsignatur

Utdragsbestyrkning

Direktion § 2

Revision av åtgärder utifrån tidigare granskningar

PwC har på uppdrag av revisorerna i Räddningstjänsten Enköping-Håbo granskat förbundets åtgärder utifrån tidigare granskningar 2012-2018.

Utifrån genomförd granskning lämnar PwC följande rekommendationer:

- Att säkerställa att ändamålsenliga rutinbeskrivningar och riktlinjer finns kopplat till kundfordringar, leverantörsutbetalningar och löneprocessen.
- Att kontinuerligt revidera de styrdokument som finns inom förbundet, för att säkerställa att dessa är aktuella och ändamålsenliga.

Direktionen beslutar:

att ge ordförande och förbundschefen i uppdrag att svara revisorerna och genomföra nödvändiga åtgärder utifrån revisorernas rekommendationer.

Justerarsignatur

Utdragsbestyrkning

Direktion § 3

Information

1. Aktuella händelser
2. Information om brandstation Enköping
3. Läget i rekrytering av RIB
4. Årsuppföljning LBE 2019
5. Film om räddningstjänsten
6. Medarbetarenkät
7. Budget fördelning 2020
8. Ekonomiskt resultat 2019
9. Ekonomisk redovisning jan 2020
10. Delegationsärenden
11. Övrigt
  - Magnus Hellmark (C) lämnar direktionen, ersättare ej utsedd
  - Direktionens möte 27 maj flyttas till 3 juni

Justerarsignatur

Utdragsbestyrkning

Bilagor Direktionshandlingar 2020-02-12

- § 1 Föreläggande med vite
- § 2 PWC Uppföljning tidigare granskningar
- § 3 Årsuppföljning LBE
- § 3 Medarbetarenkät
- § 3 Budget 2020
- § 3 Ekonomiskt resultat 2019
- § 3 Ekonomisk redovisning jan 2020

TILLSYNSFÖRELÄGGANDE MED VITE

Ärendetyp: 100	Antal Sidor 6
Ärende dnr: 2019-000068-100	

<i>Fastighetsägare</i> Tillstålles ☒ För kännedom ☐ HSB BRF 121 Torget i Bålsta Ulrica Candler Bålstavägen 1 746 33 Bålsta	
<i>Objektsnamn</i> Bålstavägen 1-3	<i>Objektsnummer</i> 1016, 1017
<i>Objektsadress</i> BÅLSTAVÄGEN 1	
<i>Fastighetsbeteckning</i> BÅLSTA 1:598	

<i>Närvarande ombud</i> Ulrica Candler, Reinhold Hedlund	<i>Telefonnummer</i> 0707 76 41 79
<i>Besiktningstyp</i> Regelbunden ☒ Annan ☐	<i>Tillsynsdatum</i> 2019-03-18

Fastighetsägaren, 716401-2366, föreläggs att på nedanstående objekt vid ett vite om 20 000 kronor vidta begärd åtgärd senast vid nedan angiven rättelsetid.

Verksamhet Bålstavägen 1-3 och 11
Fastighetsbeteckning BÅLSTA 1:598, BÅLSTA 1:9
Adress BÅLSTAVÄGEN 1, BÅLSTAVÄGEN 3, BÅLSTAVÄGEN 11

Angivna åtgärder ska snarast vidtas dock senast **2020-03-20**.

Detta beslut har fattats med stöd av 5 kap. 2 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt 4 § lag (1985:206) om vite. Beslutet kan skriftligen överklagas inom tre veckor från beslutets delgivande. Anvisningar om hur beslutet överklagas finns bilagt detta föreläggande.

<i>Förbundsdirektionens ordförande</i> ..... Christer Nyström	<i>Datum</i>
<i>Tillsynsförrättare</i> ..... Daniel Edwartz	<i>Telefon</i> <i>e-post</i> daniel.edwartz@rtjeh.se <i>Datum</i> 2019-09-24

Föreläggandepunkt 1

Brist:

För flerbostadshusen på Bålstavägen 1,3 och 11 är den alternativa utrymningsvägen via räddningstjänstens stegutrustning. Vid tillsynsbesöket uppmärksammades det att de ytor där stegar ska resas var träd, pergolas och häckar i vägen för att snabbt kunna få upp en stege men också för att få stegen att stå säkert på rätt avstånd från balkongkant.

Skyddsnivån för personer som vistas i byggnaderna kan inte anses vara tillfredsställande. Om en brand uppstår i byggnaden föreligger stor risk att människor inte kan utrymma i tid och deras säkerhet åsidosätts.

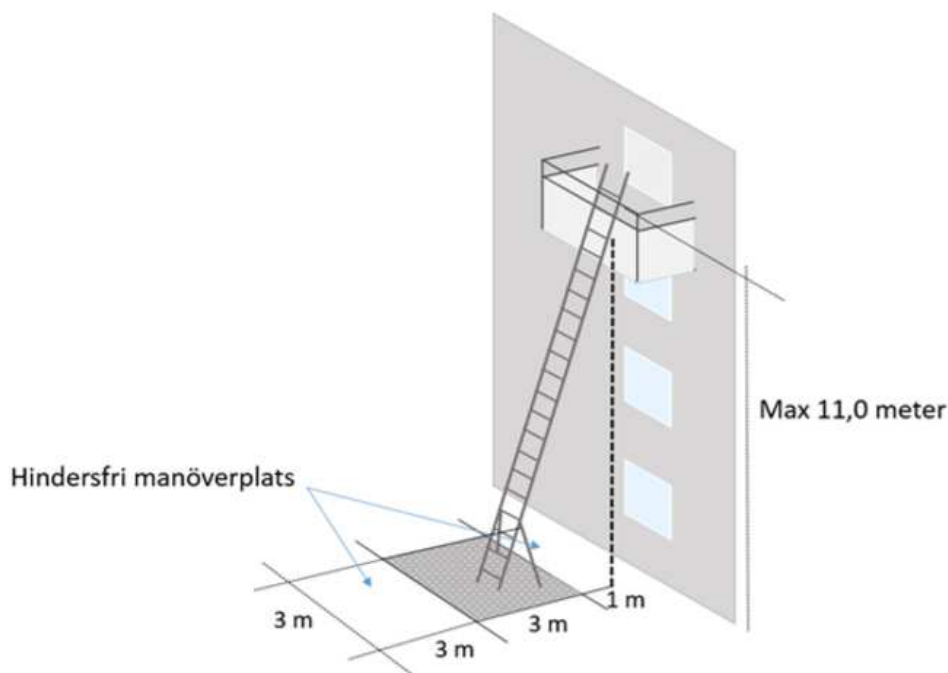

Åtgärd:

Uppställningsplatsen för bärbara stegar ska vara:

- En plan markyta (max 10 graders sidlutning och 10 graders längdlutning om minst 3,0*3,0 kvm.
- Kanten på ytan placeras ca 1,0 meter horisontellt ut från angreppspunkt på fasad (fönsterkarm eller balkongräcke). stegen kommer att hamna ca 3 meter horisontellt ut från angreppspunkten.
- Den hårdgjorda ytan (uppställningsplatsen) behöver vara minst 3x3 meter. Vid sidan av uppställningsplatsen behövs ett hindersfritt manövreringsområde som är minst 3 meter.
- Stegen ska alltid kunna resas till avsedd angreppspunkt utan att hindras av utskjutande byggnadsdelar, träd eller dylikt.

Stegresning mot balkong

Bedömningsgrund:

Enligt 2 kap. 2§ lag (2003:778) om skydd mot olyckor ska ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar i skälig omfattning vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Räddningstjänsten anser att ovan beskrivna åtgärd behövs för att hindra eller begränsa skador till följd av brand och att det är skäligt att åtgärden vidtas.

Vägledning för vår bedömning har hämtats från informationsblad "Räddningstjänsten informerar¹" där det bla anges att:

Stegen måste kunna resas utan att hindras av utskjutande byggnadsdelar, träd, belysningsstolpar eller liknande hinder. Vid den plats där stegresning ska ske behöver marken vara jämn och lutningsfri. Exempel på acceptabel markbeläggning är gräsmatta, markplattor, grus eller annan hårdgjord yta. Planteringar och liknande accepteras inte inom stegresningsområdet.

Stegresningsområdet definieras som den 9 m² stora yta (uppställningsplats) där stegens bas och stödben placeras samt den hinderfria manöverplats som behövs för stegresning. Uppställningsplats för utskjutsstege utformas enligt följande:

- *plan markyta 3 x 3 meter, max 10 graders längd- och sidolutning*
- *placeras 1 meter utanför stegtoppens angöringspunkt (fasad eller balkongfront)*

¹ Räddningstjänsten informerar "Stegutrymning med hjälp av räddningstjänsten" STY-1800.

Vägledning för vår bedömning har också hämtats från Boverkets byggregler² där det bla anges att:

5:72 Åtkomlighet för räddningsinsatser Byggnader ska vara åtkomliga för räddningsinsatser. (BFS 2011:26).

5:31 Byggnader ska utformas så att det ges möjlighet till tillfredsställande utrymning vid brand. Med tillfredsställande utrymning avses att personer som utrymmer, med tillräcklig säkerhet, inte utsätts för nedfallande byggnadsdelar, hög temperatur, hög värmestrålning, giftiga brandgaser eller dålig sikt som hindrar utrymning till en säker plats. (BFS 2011:26).

---

² BFS 2011:6 med ändringar tom BFS 2018:4

Detta beslut kan överklagas.

Var ska man överklaga?

Räddningstjänsten Enköping-Håbos beslut kan överklagas skriftligen hos Länsstyrelsen i Uppsala län.

Var lämnar man sitt överklagande?

Överklagandet ska ställas till Länsstyrelsen Uppsala län men insändes till Räddningstjänsten Enköping-Håbo på följande adress:

Räddningstjänsten Enköping-Håbo
Västra Ringgatan 6
745 31 Enköping

Tid för överklagande

Skrivelsen måste ha inkommit till Räddningstjänsten Enköping-Håbo inom tre veckor efter det att den som överklagar fick ta del av beslutet, annars kan inte överklagandet behandlas.

Hur ska man utforma sitt överklagande?

Ange vilket beslut som överklagas samt ärendets diarienummer (dnr). Redogör varför ni anser att Räddningstjänsten Enköping-Håbos beslut är felaktigt och hur ni anser att beslutet bör ändras. Bifoga eventuella handlingar som ni anser styrker era argument. Ni kan givetvis anlita ett ombud som kan sköta överklagandet.

Skrivelsen ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer dagtid. Om ni anlitar ombud kan ombudet underteckna skrivelsen. Sänd i så fall med fullmakt.

Uppföljning av tidigare genomförda granskningar

Räddningstjänsten Enköping-Håbo

December 2019

Tua Lennartsson, Projektledare
Anna Fornwall, Projektmedarbetare

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
1.1.	Bakgrund	4
1.2.	Syfte och revisionsfråga	4
1.3.	Avgränsning	4
1.4.	Metod	4
2.	lakttagelser och bedömningar	5
2.1.	Granskning 1: Tillståndsgivning samt tillsyn av brandfarliga och explosiva varor	5
1.1.1.	Uppföljning av vidtagna åtgärder	6
2.1.1.	Bedömning	7
2.2.	Granskning 2: Olycksundersökningar	7
2.2.1.	Uppföljning av vidtagna åtgärder	8
2.2.2.	Bedömning	8
2.3.	Granskning 3: Intern kontroll i lönerutiner	8
2.3.1.	Uppföljning av vidtagna åtgärder	9
2.3.2.	Bedömning	9
1.2.	Granskning 4: Intern kontroll i leverantörsregister och –utbetalningar	9
2.3.3.	Uppföljning av vidtagna åtgärder	10
2.3.4.	Bedömning	11
2.4.	Granskning 5: Intern kontroll i kundfakturerings	11
2.4.1.	Uppföljning av vidtagna åtgärder	11
2.4.2.	Bedömning	12
2.5.	Granskning 6: Granskning av efterlevnad av LSO	12
2.5.1.	Uppföljning av vidtagna åtgärder	13
2.5.2.	Bedömning	14
2.6.	Granskning 7: Granskning av skyddsobjekt	14
2.6.1.	Uppföljning av vidtagna åtgärder	15
2.6.2.	Bedömning	16
3.	Revisionell bedömning	17
3.1.	Rekommendationer	17
4.	Bedömningar utifrån kontrollmål	18

Sammanfattning

Revisionsfrågan som den uppföljande granskningen syftar till att besvara är huruvida förbundsdirektionen har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av de bedömningar och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar under åren 2012-2018. Efter genomförd uppföljande granskning gör vi följande revisionella bedömning:

Förbundsdirektionen har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av de bedömningar och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar.

Efter genomförd granskning kan vi således konstatera att förbundet har vidtagit åtgärder utifrån majoriteten av de rekommendationer som lämnats i revisionens tidigare granskningar under åren 2012 till och med 2018. Vi kan också konstatera att majoriteten av de granskningar som, inom ramen för denna granskning, har följts upp har påvisat goda resultat, det vill säga att förbundet har arbetat ändamålsenligt och tillräckligt bra.

Vi noterar att det återkommande och fortsatt saknas rutinbeskrivningar för hur olika processer inom förbundet ska hanteras. En väsentlig del i att ha rutinbeskrivningar är att säkerställa en enhetlig hantering och för att minimera sårbarheten och personberoendet inom de processer/delprocesser som genomförs.

Bedömning av revisionsfrågan har gjorts utifrån bedömningen av följande kontrollmål/tidigare granskningar:

Kontrollmål	Bedömning	
<i>Tillståndsgivning samt tillsyn av brandfarliga och explosiva varor (2012)</i>	Uppfyllt	
<i>Olycksundersökningar (2013)</i>	Uppfyllt	
<i>Intern kontroll i lönerutiner (2014)</i>	Uppfyllt	
<i>Intern kontroll i leverantörsregister och -utbetalningar (2015)</i>	Delvis uppfyllt	
<i>Intern kontroll i kundfakturering (2016)</i>	Delvis uppfyllt	

<i>Granskning av efterlevnad av LSO (2017)</i>	Uppfyllt	
<i>Granskning av skyddsobjekt (2018)</i>	Delvis uppfyllt	

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Att säkerställa att ändamålsenliga rutinbeskrivningar och riktlinjer finns kopplat till kundfordringar, leverantörsutbetalningar och löneprocessen.
- Att kontinuerligt revidera de styrdokument som finns inom förbundet, för att säkerställa att dessa är aktuella och ändamålsenliga.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Revisionsprocessen kan delas in i följande delar: Planering, genomförande och uppföljning. De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande.

En viktig del av revisionens arbete är därför att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen tagit till sig kritik, synpunkter och förslag.

Räddningstjänsten Enköping-Håbos revisorer har uppdragit PwC att följa upp granskningar genomförda under åren 2012-2018.

1.2. Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfråga:

Har förbundsdirektionen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser uppföljning av genomförda granskningar åren 2012-2018 inom en rad olika områden. Uppföljningen omfattar följande granskningar:

- 2012 Tillståndsgivning samt tillsyn av brandfarliga och explosiva varor
- 2013 Olycksundersökningar
- 2014 Intern kontroll i lönerutiner
- 2015 Intern kontroll i leverantörsregister och –utbetalningar
- 2016 Intern kontroll i kundefakturering
- 2017 Granskning av efterlevnad av LSO
- 2018 Granskning av skyddsobjekt

Granskningen omfattar förbundsdirektionen.

1.4. Metod

Genomgång av revisorernas synpunkter och rekommendationer som angetts i lämnade revisionsrapporter och missivbrev till direktionen. Dokumentgranskning av de svar/yttranden som revisorerna erhållit.

Intervju har genomförts med förbundschef för att inhämta lägesbeskrivning och eventuella styrkande underlag. Viss verifiering sker.

En bedömning görs huruvida åtgärder kvarstår att genomföras.

Intervjuade har givits möjlighet att sakgranska rapporten.

2. Iakttagelser och bedömningar

Rapporten kommer att delas in i avsnitt utifrån de granskningar som uppföljningen berör. Bedömningen efter respektive granskning fokuserar på huruvida förbundet har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnats och utifrån förbundsledningens svar.

2.1. Granskning 1: Tillståndsgivning samt tillsyn av brandfarliga och explosiva varor

Sammanfattning av genomförd granskning

En ny lagstiftning om brandfarliga och explosiva varor (2010:1011) trädde ikraft 2010-09-01. Medlemskommunerna Enköping och Håbo överlät, enligt den nya lagstiftningen och ändrad förbundsordning, tillståndsprövning och tillsyn av explosiva och brandfarliga varor till förbundet. Utifrån ovanstående bakgrund prioriterades ett fördjupat projekt kring tillståndsprövning samt tillsyn av brandfarliga och explosiva varor i revisionsplan för 2012.

Den revisionsfråga som skulle besvaras i granskningen var om förbundet hade ett ändamålsenligt system för tillståndsgivning och tillsyn av brandfarliga och explosiva varor.

Revisorernas rekommendationer

Efter genomförd granskning var den sammanfattande bedömningen att förbundet i huvudsak hade ett ändamålsenligt system för tillståndsgivning och tillsyn av brandfarliga och explosiva varor. Inom ramen för granskningen identifierades dock olika utvecklingsområden, varför nedanstående rekommendationer lämnades:

- Revidera och tydliggör delegationsordningen, när det gäller delegationen enligt LBE, i enlighet med SKL:s cirkulär 2010:47. En motsvarande detaljering snivå bör även tillämpas kring delegation enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO).
- Säkerställ att delegationsbeslut kring tillståndsgivning enligt LBE återrapporteras och protokollförs samt att direktionen enbart tar del av återrapporterade delegationsbeslut och inte godkänner dessa. Vidare bör förbunds-chefens beslut om vidaredelegation anmälas till direktionen.
- Utarbeta en kalkyl som säkerställer självkostnadsprincipen och att full kostnadstäckning uppnås via politiskt fastställd taxa för LBE och LSO.
- Utveckla användningen av faktureringsmodulen i Core för att på sikt skapa faktureringsunderlag som via fil kan överföras till ekonomisystemets kundreskontra. Detta för att förenkla den administrativa hanteringen samt att öka säkerheten i faktureringen.
- Tillse att ansökan kring brandfarliga och explosiva varor skannas in i verksamhetssystemet Core samt att möjligheten till digital inlämning av ansökan på sikt tillskapas, via förbundets webbplats.
- Utveckla informationen på förbundets webbplats utvecklas kring brandfarliga och explosiva varor, bland annat när det gäller olika typärenden.

- Komplettera tillsyns- och underhållsplanen alternativt den årliga verksamhetsplanen med volymmål kring tillsynsverksamheten samt eventuellt riktade insatser under aktuellt år, i form av tematillsyner och/eller händelsebaserade tillsyner. Utifrån dessa volymmål behöver sedan löpande uppföljning ske för att säkerställa en tillfredsställande genomförandegrad, vilket i praktiken innebär att tillsynerna måste göras mer jämt över året än vad som sker nu.

Förbundsledningens yttrande

- Förbundet har tagit fram ett förslag till ändring i delegationsordningen att gälla från 2013-01-01.
- Förbundet föreslår att återrapportering sker av tillståndsrapporteringen enligt LBE enligt den reviderade delegationsordningen och protokollförs samt att direktionen endast noterar delegationsbesluten och inte godkänner dessa samt att räddningschefens beslut om vidaredelegation anmäls till direktionen. Gäller från 2013-01-01
- Förbundet scannar sedan 2012-11-01 in ansökan i Core om tillstånd inom LBE
- Beträffande övriga rekommendationer föreslår förbundet att direktionen uppdrar till förbundet att senast till 1 maj 2013 lämna ett förslag på åtgärder på grund av de resterande rekommendationerna.

1.1.1. Uppföljning av vidtagna åtgärder

Under intervju framkommer att Räddningstjänsten sedan granskningen genomfördes har fått ett tydligt uppdrag kopplat till tillståndsgivning. Av nu gällande delegationsordning, beslutad av direktionen 2015-02-03 §4, framgår att förbundschefen är delegat när det gäller ärenden kopplat till räddningstjänst och soining enligt LSO (Lag om skydd mot olyckor 2003:778) och beslut enligt LBE (Lagen om brandfarliga och explosiva varor 2010:1011). Majoriteten av ärenden tillåts även delegeras vidare. Samtliga delegationsärenden ska anmälas till direktionen enligt särskilt anvisning sedan beslutet fattats. Vid intervju framgår att samtliga tjänstepersoner som utför tillsyn i enlighet med LSO och LBE har delegerats beslutanderätt av räddningschefen, detta är i form av tillsynsdelegation, delegation för rengöring och brandskyddskontroll och tillståndsdelegation.

Delegationsbesluten återrapporteras löpande till direktionen vid dess sammanträden och är en löpande punkt på dagordningen. Vid en genomgång av direktionens protokoll framgår att delegationsbesluten inte protokollförs på annat sätt än att det anges delegationsärenden i informationspunkten. Delegationsbesluten biläggs således inte protokollen och det framgår inte av protokoll vilka delegationsbeslut som direktionen godkänt redovisningen av.

I enlighet med revisorernas rekommendation så har förbundet tagit fram volymmål kopplat till tillsyn. Dessa volymmål redovisas i förbundets verksamhetsplan samt i Tillsyns och tillståndsplan 2019-2022 (fastställd av direktionen 2019-02-13 §5). Av planen framgår att den årliga tillsynsproduktionen normalt fördelas enligt följande:

- Regelbunden tillsyn (planerad fristad tillsyn) – 180 stycken
- Annan tillsyn av typ tematillsyn (planerad ej fristad tillsyn) – 30 stycken
- Annan tillsyn pga misstanke om brist (oplanerad tillsyn) – 10 stycken

Det anges att processägaren för processen Myndighetsutövning kan omfördela tillsynsfördelningen under förutsättning att det totala volymmålet inte underskrider angiven årlig tillsynsproduktion. Enligt intervju och dokumentation så följs tillsynsverksamheten upp löpande under året och mynnar ut i en årlig tillsynsrapport. All tillsynsverksamhet registreras i verksamhetssystemet Core, i enlighet med revisorernas rekommendationer.

För att information om brandfarliga och explosiva ämnen ska finnas lättillgängligt så har räddningstjänsten gjort om sin offentliga hemsida. Denna har således uppdaterats sedan granskningen 2012 och information om brandfarliga och explosiva varor går att hitta redan från startsidan. För att ytterligare underlätta för medborgare har förbundet en önskan om att övergå till e-tjänster, men för tillfället finns det information med blanketter på hemsidan för att underlätta ansökan om tillstånd.

2.1.1. *Bedömning*

Vår bedömning är att kontrollmålet är uppfyllt.

Utifrån genomförd uppföljning bedömer vi att förbundet har vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnats vid granskningen år 2012.

2.2. **Granskning 2: Olycksundersökningar**

Sammanfattning av genomförd granskning

Utifrån genomförd granskning av styrande och stödjande dokument bedömdes att det fanns ett ändamålsenligt system för genomförande och dokumentation av olycksundersökningar i förbundet. Dokumenten, som togs fram under 2012, bedömdes vara aktuella och av god kvalitet. Särskilt lyftes fram att det fanns en kommunikationsplan intagen i riktlinjerna för olycksutredning och utvärdering av räddningsinsats, vilket bedömdes som positivt eftersom kommunikationsfrågorna sågs som av särskild vikt i detta sammanhang.

I handlingsprogram för skydd mot olyckor, som fastställts av direktionen, framgår målsättning och inriktning när det gäller olycksundersökningar. Vi bedömde att dessa i huvudsak var tillräckliga utifrån ett styrningsperspektiv. Målpuppfyllelsen kring olycksundersökningar inkl. grupputvärderingar var dock delvis bristfällig under granskad period. Genomförda intervjuer och den egenkontroll förbundet själv gjorde visade att det fanns vissa brister i de förenklade olycksundersökningarna, i form av ofullständigt och inte stringent ifyllda insatsrapporter bland annat gällande fälten kring orsaker samt utvärdering och förbättringsförslag. De fördjupade olycksundersökningar som översiktligt granskades bedömdes vara genomförda i enlighet med vedertagna metoder, interna instruktioner och riktlinjer samt hålla en i huvudsak tillräcklig kvalitet. Omfattningen av erfarenhetsåterföringen utifrån undersökningarna var något som dock skiljde sig åt.

Utifrån det material vi tog del av bedömde vi att förbundet hade ett ändamålsenligt system för återföring av resultatet från de fördjupade olycksundersökningarna, men att den faktiska återföringen internt och externt var ett utvecklingsområde. Vidare konstaterades att genomgång av insatsrapporter gjordes inför särskilda befälsmöten, där erfarenheter från de förenklade olycksundersökningarna diskuterades och räddningschefen informerade kring aktuella frågor. Av granskningen framgår att dessa befälsmöten från och med år 2014 skulle komma att renodlas till att enbart fokusera på utvärdering av insats utifrån ett lärande perspektiv.

Revisorernas rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnades följande rekommendationer:

- Tillse att styrande och stödjande dokument kring olycksundersökningar fullt ut implementeras i organisationen samt att resurser avsätts för att uppnå i handlingsprogrammet fastställda mål inom området.
- Säkerställ att målsättningen på årsbasis kring olycksundersökningar inkl. grupputvärderingar uppfylls. Detta förutsätter vidare att tillräckliga resurser tillskapas samt att en löpande uppföljning sker under året. Inför nytt handlingsprogram bör övervägas att omformulera målet kring grupputvärderingar och koppla detta till typ av insats och insatsens komplexitet istället för antal utvärderingar per uttryckande skift.
- Förbättra standarden på insatsrapporterna genom att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa ett mer stringent och fullständigt ifyllande.

Förbundsdirektionens yttrande

Direktionen beslutade att ge räddningschefen i uppdrag att säkerställa att rekommendationerna följs och att förutsättningar skapas för att klara målen i handlingsprogrammet.

2.2.1. Uppföljning av vidtagna åtgärder

Vid intervju framhålls att räddningstjänsten har kommit långt i arbetet med olycksundersökningar och att mycket har hänt sedan föregående gransknings genomförande. Bland annat har det avsatts budget för kompetensutveckling, tagits fram en kompetensplan för utredare samt en struktur med kriterier för när olika insatser ska göras. Det framgår att lärdomar från genomförda insatser rapporteras in i system för förbättringsförslag och sedan diskuteras i olika möteskonstellationer för att möjliggöra att så många som möjligt kan ta del av lärdomar och förbättringar. Det poängteras att den lärande organisationen är av central vikt.

En processbeskrivning har upprättats för brand- och olycksutredningar vilken i form av ett flödeschema beskriver och tydliggör i vilka steg som utredningen ska genomföras. För varje steg i flödeschemat anges vilket ansvar utförare, processägare, dialogledare samt medarbetare har och vilka uppgifter som åligger respektive ansvar. Stöddokument kopplat till olycksutredningar finns i förbundets dokumenthanteringssystem/ledningssystem vilka alla medarbetare kan komma åt. Det framgår att det är känt bland medarbetare att eftersöka stöddokument i systemet.

När det gäller mål för olycksundersökningar så finns detta angivet i förbundets verksamhetsplan 2019. Målet är enligt följande: *Utveckla olycksundersökning och erfarenhetsåterföring efter larm.* Målet mäts genom genomförda förbättringar utifrån underlag från olycksundersökningar. Enligt intervju framkommer att förbundet under två år har arbetat med att göra kulturen kring olycksundersökningar känd i organisationen. Det framgår att framtida mål även kommer att handla om hur många förbättringsförslag som kommer in. Svårigheten med detta är att inte samtliga förslag hanteras i samma system. Förbättringar inkommer dels via olycksundersökningar, dels genom revision och dels från direktionen.

Standarden på insatsrapporter framgår enligt intervju vara fortsatt bristfällig. Det finns riktlinjer och stödfunktioner för hur insatsrapporterna ska skrivas, till exempel standardtexter och formuleringsblanketter, men vid intervju framhålls att detta är ett område som räddningstjänsten behöver utvecklas inom.

2.2.2. Bedömning

Vår bedömning är att kontrollmålet är uppfyllt.

Av intervju och dokumentation framgår att det har genomförts arbetsinsatser kopplat till olycksundersökningar. När det gäller insatsrapporterna finns dock fortsatt arbete kvar för att skapa mer stringenta och enhetliga sådana.

2.3. Granskning 3: Intern kontroll i lönerutiner

Sammanfattning av genomförd granskning

Utifrån genomförd granskning och tillhörande verifiering var vår sammanfattande bedömning att förbundet hade en välfungerande intern kontroll avseende rapporteringen av löner och ersättningar och att denna bedömdes som tillräcklig. Bedömningen grundade sig bl. a på att det fanns rutiner för löneprocessen och de olika kontrollmomenten. Det bedömdes vara en god ordning på underliggande bokföringsmaterial och en tydlig spårbarhet mellan lönesystemet och underliggande underlag. I verifieringen som gjordes noterades inte heller några avvikelser.

Under granskningens genomförande noterades att löneutbetalningen inte var attesterad av behörig person. I praktiken var det Enköpings kommun som skötte attesteringen av löneutbetalningen, men attestansvaret var inte formellt delegerat från förbundet till kommunen.

Revisorernas rekommendationer

Inom ramen för granskningen noterades några områden där åtgärder behövde vidtas för att ytterligare stärka den interna kontrollen. Vi rekommenderade därför förbundet att:

- Påbörja ett arbete med att dokumentera de rutiner och kontroller som utförs idag, så att den manuella hanteringen i löneprocessen för förbundet blir mindre personbunden.
- Tillse att en formell delegation, av attesträtten för utbetalning av löner, sker till Enköpings kommun.
- Förbundet ser över nu gällande avtal med Enköpings kommun och överväger möjligheterna till att revidera och förtydliga ansvarsfördelningen mellan parterna.

Förbundsdirektionens yttrande

Direktionen beslutade att förbundet, på rekommendation av revisorerna, skulle tillse att en formell vidaredelegation av attesträtten för utbetalning av löner sker till Enköpings kommun.

2.3.1. Uppföljning av vidtagna åtgärder

Månadslönerna hanteras löpande i organisationen men hantering av löner vid timanställning omfattas fortfarande av en manuell hantering. Hanteringen innebär att medarbetaren signerar sin timrapport som lämnas till närmsta chef som därefter skickar den vidare till ekonomiavdelningen i Enköpings kommun. Det är fortsatt kommunen som hanterar löneutbetalningarna, och enligt uppgift från förbundet har Enköpings kommun inte rätt att attestera löner, utan istället verkställer dem utbetalningar genom att ha en behörighet hos Nordea. Behörigheten hos Nordea har vi tagit del av.

Det finns inom förbundet rutinbeskrivningar för vilka ersättningar som finns och det finns även blanketter som ska användas vid rapportering. Dessa finns tillgängliga i förbundets verksamhetssystem. När det gäller kontroller så genomförs kontroller på vad som betalas ut men det finns inte några rutiner/kontroller kopplat till de chefer som hanterar lönerna. Cheferna vet vilken ersättning som ska ges och vad som får godkännas, men det saknas en intern kontroll för att säkerställa att cheferna gör rätt.

Räddningschefen får månadsvis en sammanställning av utbetalda timmar och jämför denna med antalet budgeterade timmar. I de fall en felaktig ersättning har utbetalats så justeras detta i samband med den månadsvisa kontrollen.

2.3.2. Bedömning

Vår bedömning är att kontrollmålet är uppfyllt.

Vi bedömer däremot att det fortsatt saknas nedskrivna rutiner och kontroller för löneprocessen.

1.2. Granskning 4: Intern kontroll i leverantörsregister och –utbetalningar

Sammanfattning av genomförd granskning

PwC genomförde på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i förbundet en granskning avseende rutiner kring leverantörsregister och hantering av inköp och leverantörsfakturor för perioden 1 januari t.o.m. 2 november 2015. Granskningen syftade till att bedöma om förbundet hade en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av leverantörer och leverantörsfakturor.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen var att den interna kontrollen i huvudsak var tillräcklig, men att det inom vissa områden behövde vidtas åtgärder i syfte att ytterligare stärka kontrollen.

Revisorernas rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnades därmed följande rekommendationer till förbundet:

- Se över möjligheten att minska antalet attestanter i flödet och samtidigt tydligare koppla beslutsattestrollen (ansvar, verksamhet) till ett tydligt budgetansvar.
- Tillse att de medarbetare som erhåller attesträtt från och med 2016-01-01 även genomgår adekvat utbildning för att ges förutsättningarna för att hantera det ansvar som åligger dem.
- Säkerställ att återrapportering av utsedda beslutsattester sker i enlighet med gällande regler i delegationsordningen.
- Tillskapa en rutin där räddningschefens fakturor och utlägg godkänns/attesteras av förbundsledningens ordförande.
- Inför rutiner kring certifiering av beställare, i enlighet med de rutiner och regler som gäller för Enköpings kommun. Detta inte minst för att minimera risken för att medarbetare beställer varor och tjänster av ej upphandlade av leverantörer.

Förbundsledningens yttrande

Direktionen ansåg att de flesta av rekommendationerna tillgodosågs med den nya budgetstrukturen som förbundet införde 2016. Direktionen beslutade att förbundet skulle följa rekommendationerna från revisorerna under verksamhetsåret 2016.

2.3.3. Uppföljning av vidtagna åtgärder

Den nya budgetstrukturen som förbundet införde år 2016 utgår från Kommun-Bas vilket är baskontoplanen för kommuner. Detta innebär att alla beställningar och konteringar görs utifrån ett ansvar (98-serie) som enligt uppgift från förbundet är antingen ett ansvarsområde eller chefsansvar. Varje brandstation är även en egen verksamhet (27-serie) i systemet.

Sedan genomförd granskning har antalet attestanter inom förbundet minskat, vilket innebär att det numera finns en grupp mottagningsattestanter och en grupp kostnadsattestanter. Detta innebär att det är en medarbetare som attesterar och en som beslutar. Kopplat till de beslutsattester som finns så anges även vilken ansvarskod/ansvarsintervall som respektive attestant har. Attestanterna erbjuds utbildningar både internt och via Enköpings kommun. Enligt uppgift erbjuds attestanterna utbildning genom kommunen två gånger per år. Dock framgår vid intervju att flerparten av räddningstjänstens attestanter istället rådfrågar räddningschefen eller ekonomiassistent när problem eller frågor uppstår. Det uppges att det inte är systemet i sig som är svårt utan att svårigheterna snarare hänger samman med att kategorisera allt korrekt i den detaljerade budgeten.

I dokumentet *Inköpsinstruktion och attestreglemente* beskrivs förbundets mål med upphandlingarna vilket är att inköp av varor, tjänster och entreprenader ska ske kostnadseffektivt och med god kvalitet. Vidare beskrivs vad som gäller för ramavtal och direktupphandling. I avsnittet kring attestreglemente och fakturahantering ges instruktioner kring förbundets ekonomiska transaktioner inklusive regler för attesträtt inom räddningstjänsten. Dokumentet ger en beskrivning av vad attest är och vad det innebär, samt vad som gäller för olika typer av attestering. Attesträtten beskrivs på en övergripande nivå och kan ses som ett bra grundläggande dokument. Dokumentet har däremot inte reviderats sedan det fastställdes av direktionen 2009-11-26 §38.

Vad gäller räddningschefens attester så har det delvis införts en överordnad i attestsystemet, nämligen kommundirektören i Enköping. Det framkommer dock att detta är en "konstruktion" och att det i verkligheten är ordförande som är attestansvarig. Det framgår att räddningschefen skriver ut fakturor och redovisar för direktionens ordförande vid exempelvis deltagande på konferenser/utbildningar, men att det inte är något som är inlagt i systemet. Att lägga in ordförande i systemet skulle enligt räddningschefen inte innebära någon praktisk förbättring, eftersom det ändå är räddningschefen som måste göra en manuell bedömning för att en faktura ska gå iväg.

2.3.4. *Bedömning*

Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt.

Vi bedömer att åtgärder har vidtagits inom granskningsområdet, men inte tillräckligt. Det är en fortsatt brist när det gäller räddningschefens attester och att det inte är ordförande som är överordnad enligt systemet.

Vi ser det som positivt att det erbjuds utbildningsinsatser för de medarbetarna med attesträtt. Som ett komplement till detta bör förbundet ta fram rutinbeskrivningar för hur attesteringen ska gå till, detta för att säkerställa en enhetlig hantering.

2.4. **Granskning 5: Intern kontroll i kundfakturerings**

Sammanfattning av genomförd granskning

PwC genomförde på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i förbundet en fördjupad granskning avseende kundfakturerings för perioden januari till november 2016. Granskningen syftade till att bedöma om förbundet hade en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av kundfakturerings.

Den sammanfattande bedömningen utifrån genomförd granskning var att den interna kontrollen i huvudsak var tillräcklig, men att det inom vissa områden behövde vidtas åtgärder i syfte att ytterligare stärka den interna kontrollen.

Revisorernas rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnades följande rekommendationer till förbundet:

- Dokumentera samtliga processer och kontroller avseende kundfordringar för att minska sårbarheten inom administrationen.
- Implementera de utökade kontroller som förbundet själva identifierat avseende fakturerings av restvärden och tillsyn för att minska risken för uteblivna intäkter och feldebiterings.
- Överväga de föreslagna kontrollerna avseende automatlarm för att minska risken för att ett larm inte debiteras.

Förbundsdirektionens yttrande

Direktionen beslutade att förbundet skulle följa rekommendationerna från revisorerna under verksamhetsåret 2017.

2.4.1. *Uppföljning av vidtagna åtgärder*

Vid intervju framkommer att räddningstjänsten har blivit bättre på att ta betalt för sitt arbete jämfört med hur det var tidigare, det påtalas att detta är något som även syns i organisationens intäkter. Sedan granskningen genomfördes så har räddningstjänsten bytt system för fakturerings, vilket framhålls underlätta kontrollen av kundfordringarna genom att alla samlas på ett ställe. I systemet finns alla poster för fakturerings listade och riktlinjerna kring fakturerings utgår från den taxa som är beslutad av direktionen. Processer och kontroller kopplat till kundfordringar har fortsatt inte dokumenterats. Däremot finns en processbeskrivning för kundfakturerings som anger att aktiviteten debiteras i Core beroende på ärendetyp och att underlaget läggs i avsedd mapp i administrationen och därefter skickas till ekonomifunktionen.

När det gäller fakturerings av restvärden och tillsyn så betonas att det åligger enskilda personer att se till så att det som ska faktureras också görs. Något som är centralt är att det jobb som utförs dokumenteras i insatsrapporter. Det genomförs en noggrann översyn av de insatsrapporter som produceras. I rapporterna kontrolleras vilken taxa som gäller för vilket jobb samt att det fakturerats på rätt sätt. Det innebär således att så länge utfört jobb dokumenteras i form av insatsrapporter så finns en intern kontroll kopplat till fakturerings. Vid intervju framgår att det genomförs löpande

kontroller vid varje månadsslut. När det gäller till exempel sjukvårdslarm så görs en kontroll av vad som ska/har fakturerats och att allt är i enlighet med gällande avtal. Det betonas att kontrollerna har givit en tydlig effekt.

Förbundet har en processbeskrivning även för automatlarmsdebitering vilken visar på vilket ansvar som åligger styrkeledare, administratör, SOS och ekonomiservice. Processbeskrivningen anger steg för steg hur debitering av automatlarm går till. Vad avser automatlarm så finns det riktlinjer för vad som ska faktureras och inte. Riktlinjen reviderades 2017-10-30. Förbundets kvalitetsansvarige kontrollerar samtliga automatlarm utifrån den lista som erhålls från SOS. Kontrollen innebär att se över så att alla larm faktureras korrekt och kvalitetsansvarig ser även över de undantagsfall där larm inte har fakturerats. Enligt riktlinjer framgår vad som ska faktureras, och ett undantag är exempelvis vid blixtnedslag eller om det faktiskt har brunnit. Det som inte är falsklarm ska således inte heller faktureras. Förbundets kvalitetsansvarig kontrollerar detta och godkänner undantagen utifrån den riktlinje som finns, vid bedömningsvårigheter sker avstämning med förbundschef eller berörd styrkeledare.

2.4.2. *Bedömning*

Vår bedömning är att kontrollmålet är delvis uppfyllt.

Vi bedömer att förbundet har vidtagit åtgärder men att det inte helt är tillräckligt. Vi kan konstatera att det finns löpande kontroller kopplat till fakturering av restvärden och tillsyn samt att kontroller kopplat till automatlarm även genomförs. Vi bedömer däremot att det fortsatt saknas dokumenterade kontroller och rutiner kopplat till kundfordringar, vilket innebär att sårbarheten i administrationen är fortsatt aktuell.

2.5. **Granskning 6: Granskning av efterlevnad av LSO**

Sammanfattning av genomförd granskning

PwC genomförde på uppdrag av revisorerna i räddningstjänsten Enköping – Håbo en granskning av förbundets efterlevnad gentemot lagen om skydd mot olyckor (LSO).

Vår sammanfattande revisionella bedömning var att förbundet var ändamålsenligt anpassat till lagstiftningen enligt LSO. Sammantaget bedömde vi att förbundet hade en väl fungerande verksamhet som utvecklats positivt ur flera hänseenden de senaste åren, såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt. Generella utmaningar identifierades kopplat till förbundets möjlighet att bära kostnader på sikt och utveckla samverkan räddningstjänster sinsemellan. Vidare konstaterades att den pågående återuppbyggnaden av det svenska totalförsvaret noggrant behövde följas.

Revisorernas rekommendationer

Mot bakgrund av för granskningen gjorda iakttagelser rekommenderades förbundsledningen i räddningstjänsten Enköping-Håbo att beakta följande:

- Att under kommande arbete med nästa mandatperiods handlingsprogram överväga huruvida arbetet med handlingsprogrammet kan kommuniceras bredare och involvera ytterligare grupper bland förtroendevalda, tjänstemän och medborgare i medlemskommunerna. Detta kan exempelvis göras genom att skapa en kortare populärversion av handlingsprogrammet som görs lättillgängligt på kommunernas hemsidor och/eller hålla informationsträffar med delar ur den kommunala organisationen eller allmänheten i samband med upprättande av dokumentet.
- Utveckla beskrivningen av verksamheten med sotning och brandskyddskontroll i styrande dokumentation. Utveckla även skriftlig uppföljning som delges direktionen rörande resultatet av uppföljningen med skorstensfejarmästaren.
- Fortsätta följa den utveckling som sker inom ramen för uppbyggandet av ett nytt totalförsvaret och de uppgifter som kan åläggas kommuners räddningstjänster.

Förbundsdirektionens yttrande

Direktionen beslutade att framöver ta del av MSB's årsuppföljning som även omfattar sotningsverksamheten och i övrigt vidta åtgärder enligt svar till revisorerna i bilaga.

I bilagan redovisas de åtgärder som förbundet vidtagit för att efterleva revisorernas rekommendationer:

- Arbetet med Handlingsprogrammet för mandatperioden 2019-2022 är påbörjat i form av ett projekt som ska genomlysa räddningstjänstens operativa förmåga. Under 2018 kommer förbundet att arbeta fram Handlingsprogrammet. Detta arbete omfattar även strategier för hur det görs tillgängligt för förtroendevalda, tjänstemän och medborgare i medlemskommunerna.
- MSB gör en årlig uppföljning av kommunernas arbete enligt LSO. I denna uppföljning ingår även sotningsverksamheten. Resultatet av denna uppföljning kommer att delges direktionen framöver. Delegationsbeslut från kommunernas skorstensfejarmästare redovisas redan idag i direktionen. Räddningstjänsten har regelbundna uppföljningsmöten med skorstensfejarmästaren. I de fall frågor av intresse för direktionen behandlas, rapporteras de i direktionen. Protokoll från ett sådant möte ska redovisas för direktionen så att de kan sätta detaljnivån för framtida rapportering.
- Förbundet har långtgående samarbete med Länsstyrelsen och kommunerna inom området krisberedskap och civilt försvar. Utökas kommunernas ansvar av totalförsvaret kan de uppdra åt förbundet att fullgöra delar av dessa skyldigheter.

2.5.1. Uppföljning av vidtagna åtgärder

Nu gällande handlingsprogram, beslutad av förbundsdirektionen 2019-10-24, skiljer sig inte väsentligt från den tidigare versionen. Handlingsprogrammet togs fram i löpande dialog med medlemskommunerna. Däremot har inte någon arbetsinsats gjorts för att kommunicera handlingsprogrammet till en bredare målgrupp, vilket påtalades i genomförd granskning. I förbundsdirektionens yttrande angavs att arbetet med handlingsprogrammet även skulle innefatta strategier för hur programmet skulle tillgängliggöras för förtroendevalda, tjänstepersoner och medborgare. Vid intervjuer framgår att dessa strategier inte har genomförts i arbetet med handlingsprogrammet. Anledningen till avsaknaden av detta är att förankringsinsatser tar tid och att det således varken har funnits resurser eller möjlighet att mäktas med det under de gångna åren. I och med valet 2018 så tillkom nya förtroendevalda i direktionen vilket har inneburit extra insatser för att utbilda de egna politikererna, fokus har således legat på denna typ av informationsinsatser istället för bredare insatser till exempelvis medborgare. Eftersom handlingsprogrammet även riktar sig till medborgare så betonas vid intervju att en bra idé vore att tillgänggöra programmet, till exempel genom att ha en populärutgåva av programmet på hemsidan.

Av verksamhetsplan 2019 anges att räddningstjänstens tillsyn av sotning och brandskyddskontroll omfattar löpande uppföljning av hur kommunernas sotningsentreprenör utför sitt uppdrag. Sotning och brandskyddskontroll ingår även i förbundets Tillsyns- och tillståndsplan 2019-2022, antagen av direktionen 2019-02-13. Som nämnts i direktionens yttrande så genomför MSB en årlig uppföljning av kommunernas arbete enligt LSO, i denna uppföljning inkluderas brandskyddskontroll. MSB's uppföljning delgavs förbundsdirektionen vid sammanträdet 2019-03-27. Av protokollgenomgång går även att konstatera att informationspunkt kopplat till avtalad skorstensfejarmästare har genomförts. Enligt det avtal som skapats mellan förbundet och skorstensfejarmästaren framgår att entreprenören två gånger om året ska redovisa uppgifter till förbundet, dessa uppgifter ligger sedan till grund för de uppföljningar som förbundet gör av entreprenörens verksamhet. Förbundet genomför även uppföljningsmöten med Skorstensfejarmästaren varav vi har tagit del av minnesanteckningar från de två senaste mötena.

När det gäller totalförsvaret så framgår under intervju att räddningstjänsten aktivt följer utvecklingen på nationell nivå, men att det ännu inte har landat i några konkreta förändringar. Interna diskussioner pågår vad gäller betydelsen för verksamheten och det betonas att det kommer behövas en central vägledning i det kommande arbetet. Vid intervju vidhålls således att totalförsvaret är ett pågående arbete från statligt håll som förbundet följer, men att det hittills inte har landat i någon rekommendation eller vägledning.

2.5.2. *Bedömning*

Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt.

Vår bedömning är att förbundet har vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån granskningens rekommendationer. Inom förbundet har dialog skett avseende förankringsinsatser kopplat till det nya handlingsprogrammet, men med anledning av prioriteringar och resurser har det dock inte genomförts. Ett stort förankrings- och informationsarbete har under det senaste året däremot utförts för förbundets nya direktion. När det gäller uppföljning av sotning och brandskyddskontroll så återrapporteras detta på direktionens sammanträden i enlighet med förbundsdirektionens yttrande.

2.6. **Granskning 7: Granskning av skyddsobjekt**

Sammanfattning av genomförd granskning

PwC genomförde på uppdrag av revisorerna i räddningstjänsten Enköping-Håbo en granskning av Räddningstjänstens hantering av information som rör skyddsobjekt inför, vid och efter en insats.

Efter genomförd granskning bedömde vi att Räddningstjänsten Enköping-Håbo delvis hanterade sekretessreglerad information, som är nödvändig vid insats mot skyddsobjekt, på ett korrekt sätt i enlighet med gällande lagstiftning och krav från ägaren samt att brister återfanns runt formalisering av detta i dokumentation.

Vår bedömning var att det utifrån genomförda intervjuer och genömlästa dokument rådde en pragmatisk men personbaserad sekretesskultur. Det saknades delvis dokumentation och rutiner för att hantera sekretessbelagd information vilket bedömdes utgöra en sårbarhet vid en framtida förekomst av uppgifter som med hänsyn till rikets säkerhet omfattas av sekretess, eller annan känslig information. Verksamheten uppgav att satsningar skulle göras under 2018 då det planerades genomföras en säkerhetsanalys (efter överenskommelse om det statliga bidraget), för att i förlängningen ta fram dokumentstöd och skriva rutiner för säkerhet. Vår uppfattning var att detta arbete var mycket relevant och något som borde prioriteras och följas upp.

Inom ramen för säkerhetsarbetet ville vi, i granskningen, även understryka vikten av att analysera skydds nivåer i de IT-system som Räddningstjänsten använde. Vi uppfattade att dessa var av stor vikt för arbetet och att det skulle kunna finnas risker i att systemet inte var säkert nog, exempelvis gällande att skydda sekretessbelagd eller hemlig information. Detta bedömdes dock kräva en fördjupad analys.

Vidare ansåg vi att ansvaret kunde förtydligas ytterligare. Vid tidpunkten för granskningen var ansvaret förvisso fördelat men det förelåg ett beroende mellan de olika nivåerna för att kunna uppfylla sitt respektive ansvar. Om den övergripande säkerheten skulle kunna uppnås ansågs det krävas att utförarna, den enskilde, skulle följa de regler och rutiner som finns. En förutsättning för detta uppgavs vara att brandchefen erbjuder utbildning och tydliga rutiner.

Revisorernas rekommendationer

Mot bakgrund av granskningens resultat gav vi Räddningstjänsten följande rekommendationer, att:

- Tydliggöra roller, ansvar och rutiner gällande sekretess.
- Påbörja arbetet med säkerhetsskydd genom att genomföra en säkerhetsanalys, för att på så sätt identifiera det egna säkerhetsbehovet.

- Säkerställa att den egna personalen kan uppfylla säkerhetsregler och säkerhetsrutiner genom regelbunden utbildning.
- Genomföra en nulägesanalys på IT-säkerheten i de system som Räddningstjänsten använder. Detta skapar förståelse och kunskap hos ansvariga om vilken typ av information som systemet kan hantera.
- Teckna sekretessbevis med samtliga anställda och informera om sekretessens innebörd.
- Upprätta en rutin för säkerhetsprövning med registerkontroll i samförstånd med lokala verksamhetsägare av skyddsobjekt avseende; vilka som nödgas pröva och kontrolleras, eller motsatsen att det inte föreligger krav om prövning och kontroll gentemot deras verksamhet.
- Uppdatera policydokumentet avseende hanteringen av sekretess för att inbegripa riktlinjer för hur medarbetarna ska förhålla sig till Offentlighets- och sekretesslagens (2009:400) 15:e kapitlet, andra paragrafen.

Förbundsdirektionens yttrande

Direktionen beslutade att vidta åtgärder enligt svar till revisorerna i bilaga och i övrigt bevaka kommande reglering inom området skydd och säkerhet.

I bilagan beskrivs de åtgärder förbundet har vidtagit för att efterleva revisorernas rekommendationer:

- Förbundet är en offentlig myndighet och undviker att hantera information som kan komma att beläggas med sekretess. I de fall information behöver eller misstänks behöva beläggas med sekretess finns tydliga ansvarsförhållanden och riktlinjer för detta.
- Förbundets säkerhetsanalys är genomförd och dokumenterad i en Policy för data- och informationssäkerhet.
- Ansvaret rörande säkerhet och sekretess tydliggörs på förbundets introduktioner av nya styrkeledare samt i den kommande arbetsledarutbildningen. I introduktionsprogrammet för nyanställda utbildas i vad som gäller rörande sekretess.
- Förbundets IT-miljö tillhandahålls av Enköpings kommun som ansvarar för IT-säkerheten. Däremot har förbundet ansvar för data som hanteras i systemen. Förbundets förhållningssätt regleras i beslutad Policy för data- och informationssäkerhet.
- Nya befäl på RIB-stationerna kvitterar att de informerats om vad som gäller rörande tystnadsplikt och sekretess. Vid insats på försvarets anläggningar skriver insatspersonalen på ett avtal om tystnadsplikt innan de lämnar anläggningen.
- Säkerhetsprövning ska ske på tjänsten räddningschef/räddningschef. Motiveringen är deltagande i planering av kommunernas och länets krishanteringsarbete och länets kärnkraftberedskap. Förbundets övriga tjänster hanterar inte denna typ av information. Säkerhetsprövning sker alltid i samband med besök vid kommunernas skyddsobjekt vilka utestående består av Försvarmaktens verksamheter.
- Policy finns framtagen för förbundets förhållningssätt mellan olika lagstiftningar.

2.6.1. Uppföljning av vidtagna åtgärder

I förbundsdirektionens svar på granskningen framgår att räddningstjänsten undviker att hantera information som kan komma att beläggas med sekretess. Under intervju vidhålls detta och när det gäller skyddsobjekt så hänvisas istället till kommunerna. Räddningstjänsten har endast kännedom om de skyddsobjekt som utgörs av exempelvis militära anläggningar men någon information om dessa skyddsobjekt samlas däremot inte in. Vid behov av insatser vid denna typ av objekt så blir räddningstjänstens insatsgrupper guidade av behörig personal vid objekten. Enligt räddningstjänstens säkerhetsanalys, som inkluderas i Policy för data- och informationssäkerhet daterad 2018-06-

04, anges att räddningstjänsten inte ska hantera information som rör nationell säkerhet. Det finns riktlinjer för hur sekretessklassning och sekretessprövning ska göras, däremot framkommer att majoriteten av allt material som hanteras är offentligt. Förbundet har även riktlinjer för hantering och användning av personuppgifter utifrån GDPR. Det betonas vid intervjuer att det finns en medvetenhet inom organisationen kring de lagar och regler som finns, och att de därför är noga med att inte samla in, eller lämna ut, personuppgifter.

Den nuvarande säkerhetsanalysen är, som nämnts ovan, inkluderad i förbundets policy för data- och informationssäkerhet. Vid intervjuer poängteras dock att den skulle kunna genomföras separat. Av säkerhetsanalysen framgår att förbundet förfogar över samhällets larmmottagning rörande räddningstjänst samt VMA (viktigt meddelande till allmänheten) vilket påverkar förmågan att hantera en olycka eller kris i medlemskommunerna. Av både analysen och vid intervju framgår dock att konsekvenserna av ett bortfall är begränsade, detta med anledning av att larm kan väckas från samtliga stationer och att det från varje brandstation även går att larma de övriga. Utöver detta så kan även SOS utlösa VMA om det skulle uppstå någon form av driftstörning. Detta innebär att det inte blir så sårbart även om en station skulle bli utslagen.

När det gäller säkerhetsprövning så framgår av intervju att räddningschefen är den inom förbundet som är säkerhetsprövad, detta i enlighet med riktlinjerna kring säkerhet och klassificeringar. Under intervjun lyfts att det skulle kunna vara aktuellt att framgent även säkerhetspröva och klassa insatsledningen.

2.6.2. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt.

Vår bedömning är att det fortsatt saknas ett helhetsgrepp kopplat till granskningsområdet. Punktsatser har däremot genomförts, till exempel i form av säkerhetsanalys och framtagande av Policy för data- och informationssäkerhet.

3. Revisionell bedömning

Revisionsfrågan som den uppföljande granskningen syftar till att besvara är huruvida förbundsdirektionen har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av de bedömningar och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar under åren 2012-2018. Efter genomförd uppföljande granskning gör vi följande revisionella bedömning:

Förbundsdirektionen har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av de bedömningar och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar.

Efter genomförd granskning kan vi således konstatera att förbundet har vidtagit åtgärder utifrån majoriteten av de rekommendationer som lämnats i revisionens tidigare granskningar under åren 2012 till och med 2018. Vi kan också konstatera att majoriteten av de granskningar som, inom ramen för denna granskning, har följts upp har påvisat goda resultat, det vill säga att förbundet har arbetat ändamålsenligt och tillräckligt bra.

Vi noterar att det återkommande och fortsatt saknas rutinbeskrivningar för hur olika processer inom förbundet ska hanteras. En väsentlig del i att ha rutinbeskrivningar är att säkerställa en enhetlig hantering och för att minimera sårbarheten och personberoendet inom de processer/delprocesser som genomförs.

3.1. Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Att säkerställa att ändamålsenliga rutinbeskrivningar och riktlinjer finns kopplat till kundfordringar, leverantörsutbetalningar och löneprocessen.
- Att kontinuerligt revidera de styrdokument som finns inom förbundet, för att säkerställa att dessa är aktuella och ändamålsenliga.

4. Bedömningar utifrån kontrollmål

Kontrollmål	Bedömning	
<i>Tillståndsgivning samt tillsyn av brandfarliga och explosiva varor (2012)</i>	Uppfyllt	
<i>Olycksundersökningar (2013)</i>	Uppfyllt	
<i>Intern kontroll i lönerutiner (2014)</i>	Uppfyllt	
<i>Intern kontroll i leverantörsregister och -utbetalningar (2015)</i>	Delvis uppfyllt	
<i>Intern kontroll i kundefakturering (2016)</i>	Delvis uppfyllt	
<i>Granskning av efterlevnad av LSO (2017)</i>	Uppfyllt	
<i>Granskning av skyddsobjekt (2018)</i>	Delvis uppfyllt	

2019-12-17

Richard Moëll Vahul,
Uppdragsledare

Tua Lennartsson,
Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Räddningstjänsten Enköping-Håbos revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 26 april 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Förbundsdirektionen

Uppföljning av tidigare genomförda granskningar 2012-2018

På vårt uppdrag har PwC genomfört en granskning av huruvida förbundsdirektionen har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av de bedömningar och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar under åren 2012-2018.

Vår sammanfattande bedömning utifrån genomförd granskning är förbundsdirektionen har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av de bedömningar och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar.

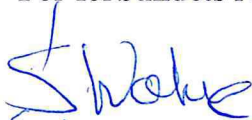
Efter genomförd granskning kan vi således konstatera att förbundet har vidtagit åtgärder utifrån majoriteten av de rekommendationer som lämnats i revisionens tidigare granskningar under åren 2012 till och med 2018. Vi kan också konstatera att majoriteten av de granskningar som, inom ramen för denna granskning, har följts upp har påvisat goda resultat, det vill säga att förbundet har arbetat ändamålsenligt och tillräckligt bra. Vi noterar dock att det återkommande och fortsatt saknas rutinbeskrivningar för hur olika processer inom förbundet ska hanteras. En väsentlig del i att ha rutinbeskrivningar är att säkerställa en enhetlig hantering och för att minimera sårbarheten och personberoendet inom de processer/delprocesser som genomförs.

Mot bakgrund av för granskningen gjorda iakttagelser rekommenderar vi förbundsdirektionen att beakta följande, att:

- säkerställa att ändamålsenliga rutinbeskrivningar och riktlinjer finns kopplat till kundfordringar, leverantörsutbetalningar och löneprocessen.
- kontinuerligt revidera de styrdokument som finns inom förbundet, för att säkerställa att dessa är aktuella och ändamålsenliga.

Vi önskar en skriftlig redovisning av vilka åtgärder som förbundsdirektionen kommer att vidta med anledning av genomförd granskning och lämnade rekommendationer. Svaret på denna skrivelse planeras att följas upp och diskuteras i samband med slutrevisionen för 2019, dvs i mars 2020.

För förbundets revisorer

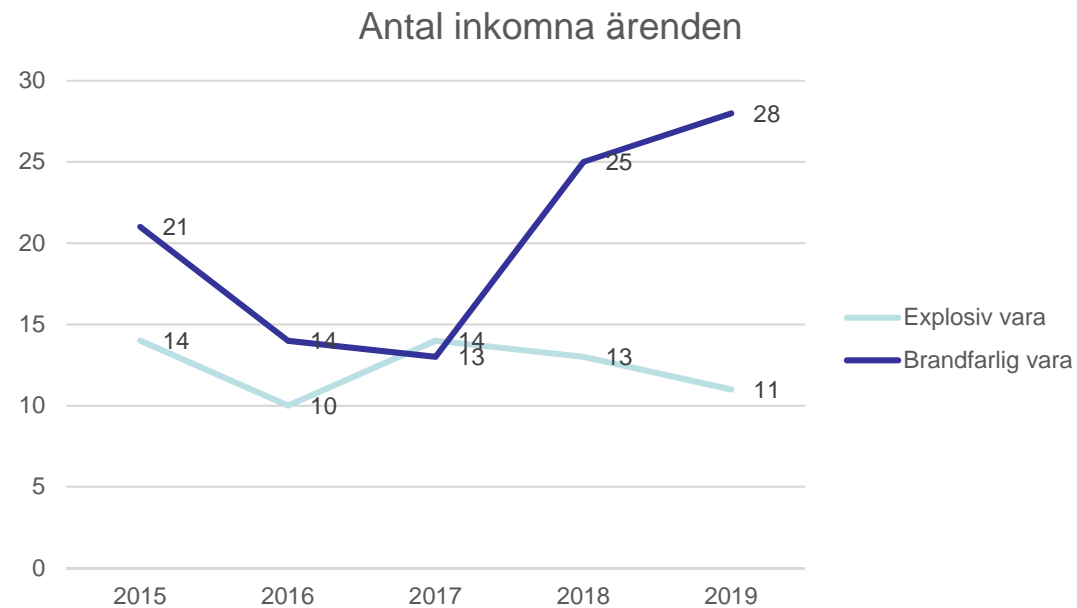

Staffan Wöhrne
Ordförande

Rapport, Tillståndsprovning LBE

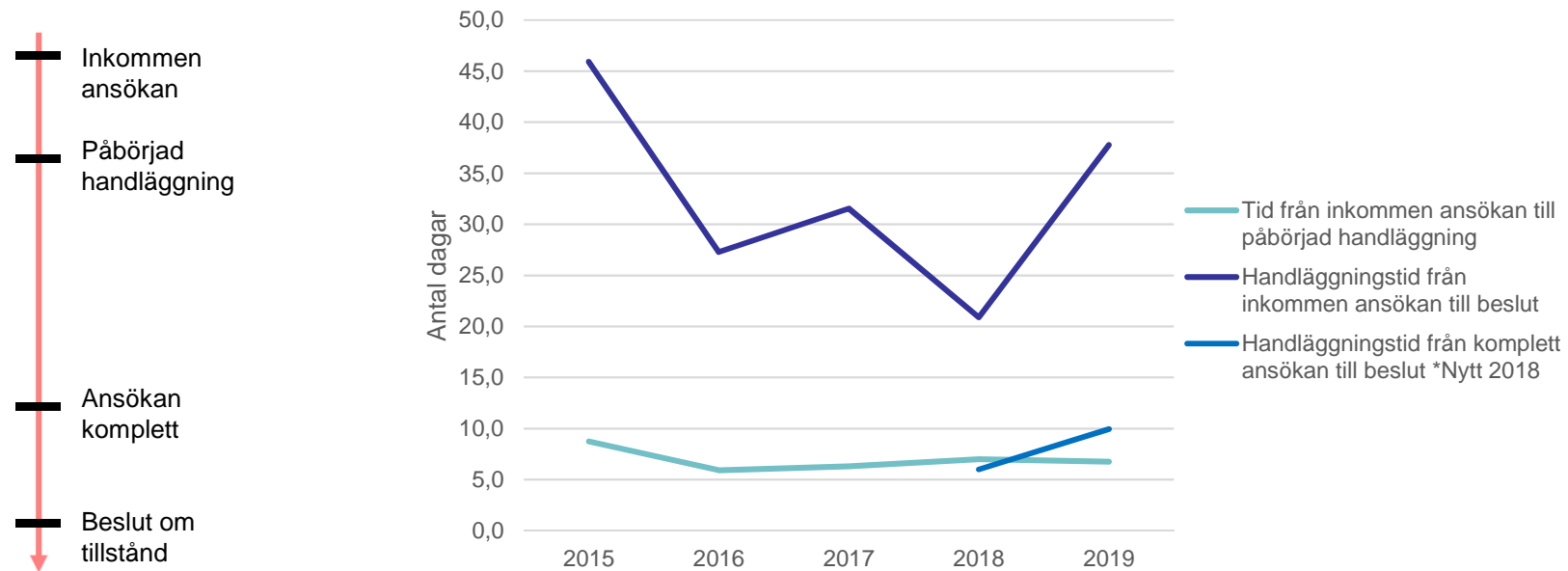

Antalet inkomna ärenden är på samma nivå som 2018, efter en dipp 2016 och 2017.

Handläggningstid Tillstånd LBE

Handläggningstiden **från inkommen ansökan till påbörjad handläggning** och **från komplett ansökan till beslut** är båda under 10 dagar (målet: <10 dagar). Obs. Lagen medger 3 månader från komplett ansökan till beslut.

Handläggningstid **från inkommen ansökan till beslut** har ökat. Detta beroende på ett fåtal ärenden som har tagit extremt lång tid (>180 dagar).

4.3. Ofullständig ansökan

I det fall handläggaren anser att ansökan inte är komplett ska begäran om komplettering skickas till den sökande. Denna begäran ska normalt ske inom 2 veckor från det att ansökan har inkommit till Räddningstjänsten. Om kompletteringar inte inkommer efter denna begäran ska påminnelse om komplettering skickas ut till den sökande. Påminnelsen ska normalt skickas ut 1 månad efter den första begäran om komplettering.

Senast efter ca 3 månader ska beslut normalt fattas huruvida ansökan är komplett eller ska avvisas/avslås. Ansökan avvisas om underlaget är ofullständigt (t ex saknar plats för hantering, mängder, typ av brandfarlig vara etc.). Ansökan avslås om den sökande inte har visat att den planerade hanteringen kommer att ske på ett säkert sätt (t ex om ansökan saknar tillräcklig riskutredning och den sökande därmed inte har visat att det finns förutsättningar att bedriva hanteringen på ett säkert sätt). Vid avvisningen saknas så pass mycket uppgifter att hanteringen inte kan prövas, medan vid avslag prövas varje ärende i sak (dvs med de underlag som inkommit). Både avvisnings- och avslagsbeslut ska medföljas av överklagandehänvisning. Det finns inget krav på att avvisnings- eller avslagsbeslut måste ske med delgivning.

- *Riktlinjer för tillståndsprövning*

Sammanfattning

Vi arbetar på ett effektivt sätt och vi följer lagstiftningen, men ett par ärenden har under 2019 dragit ut på tiden. Detta har påtalats för handläggarna.

Rapport till Räddningstjänsten Enköping-Håbo om
Medarbetarundersökning 2019

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

SKOP:s arkivnummer: S6OKT19

Medarbetarundersökning

Räddningstjänsten Enköping-Håbo 2019

SKOP

Datainsamlingsperiod

Oktober-december 2019.

Datainsamlingsmetod

Webb-enkät.

Svarsstatistik

	Antal		Andel
	svar	i registret	svar
Hela räddningstjänsten Enköping/...2019	95	134	71%

Enköpings kommun använder en modell för medarbetarundersökningar som har tagits fram av IC-quality.

Modellen bygger på att undersökningens frågor är kategoriserade i nivåerna:

- Kommun
- Ledning
- Grupp
- Individ

Ansvar för utveckling av frågor om Kommun vilar på Räddningstjänsten Enköping-Håbos ledningsgrupp tillsammans med hela organisationen. Ansvar för frågor om Ledning vilar på närmaste chef med stöd från medarbetarna. Ansvar för frågor om Grupp vilar på hela gruppen. Ansvar för frågor om Individ vilar på medarbetarna själva tillsammans med chef.

Resultat för Ledning redovisas i separata chefsprofiler.

Dessutom innehåller undersökningen frågor om hot och våld, kränkande särbehandling, sexuella trakasserier och diskriminering. Undersökningen redovisar också Hållbart medarbetarengagemang (HME) och ambassadörsindex.

Resultaten från undersökningen redovisas i figurer med jämförelser internt i organisationen och med undersökningen 2017.

Frågorna - till vänster

Frågorna står längst till vänster.

Den egna gruppens svar - i mitten

Figuren i mitten visar den egna gruppens svar och hur de fördelas mellan olika svarsalternativ. Svarsalternativen redovisas under figuren.

Jämförelser med andra - till höger

Figuren till höger visar jämförelser mellan den egna gruppens svar 2019 och 2017.

Figuren till höger visar också jämförelser med grupper på högre nivåer i organisationen.

Jämförelser i spindeldiagram

Resultaten för den egna gruppen redovisas också i spindeldiagram med jämförelser med det tidigare egna resultatet.

Övergripande mått

SKOP

Nöjd Medarbetar-Index (NMI)

Nöjd Medarbetar-Index (NMI) är en sammanvägning av svaren på fyra delfrågor.

NMI och delfrågorna kan variera mellan 0 och 100 där 100 är det högsta betyget.

För medarbetarna inom Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo är det övergripande betyget i genomsnitt 81 på skalan mellan 0 och 100.

Nöjd Medarbetar-index (NMI)

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Medelbetyg

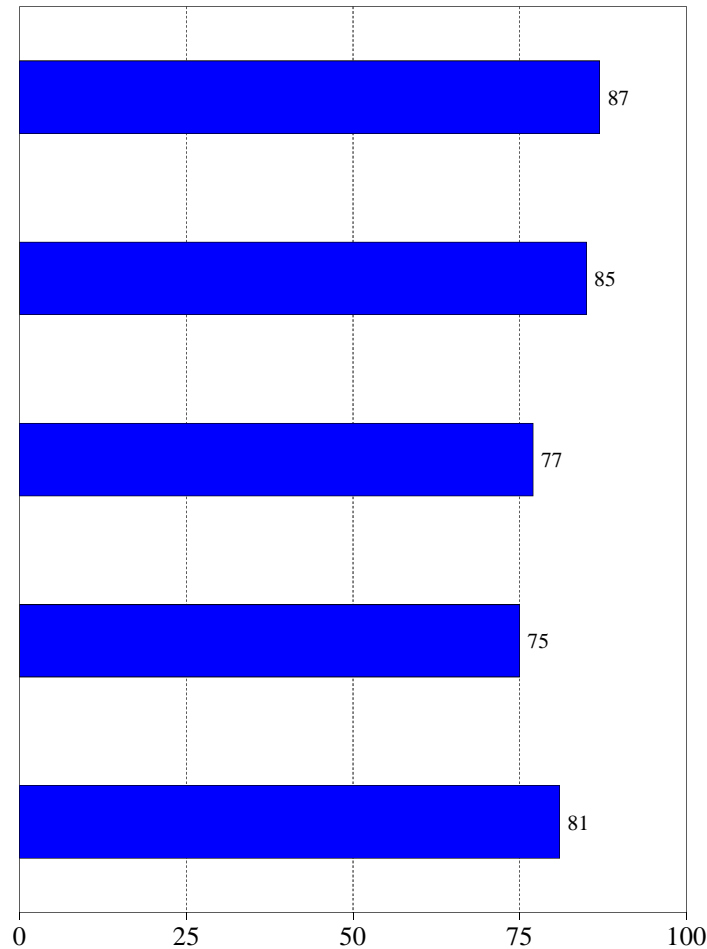
Om du tänker på ditt nuvarande arbete. Vilket övergripande betyg vill du ge det arbetet? 0=mycket dåligt 100=mycket bra

Hur väl motsvarar ditt nuvarande arbete dina förväntningar? 0=inte alls 100=helt och hållet

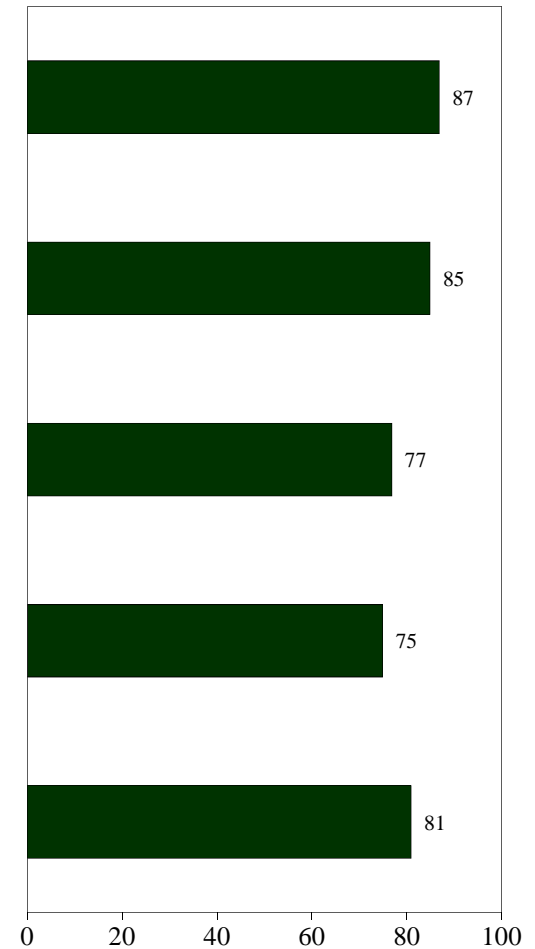
Om du jämför ditt nuvarande arbete med ett som är helt perfekt. Hur nära eller långt ifrån anser du att ditt nuvarande arbete motsvarar ett perfekt arbete? 0=mycket långt ifrån 100=mycket nära

Om du jämför med andra arbeten som du tror att du kan få. Är ditt nuvarande bättre eller sämre? 0=mycket sämre 100=mycket bättre

Nöjd Medarbetar-index. 0=lägsta betyg 100=högsta betyg

Medelbetyg skala mellan 0 och 100

Skala mellan 0 och 100

■ Hela räddningstjänsten Enköping... 2019

Ambassadörsindex (eNPS)

Att alla medarbetare talar väl om Räddningstjänsten Enköping-Håbo som arbetsgivare mäts med ambassöderindexet eNPS.

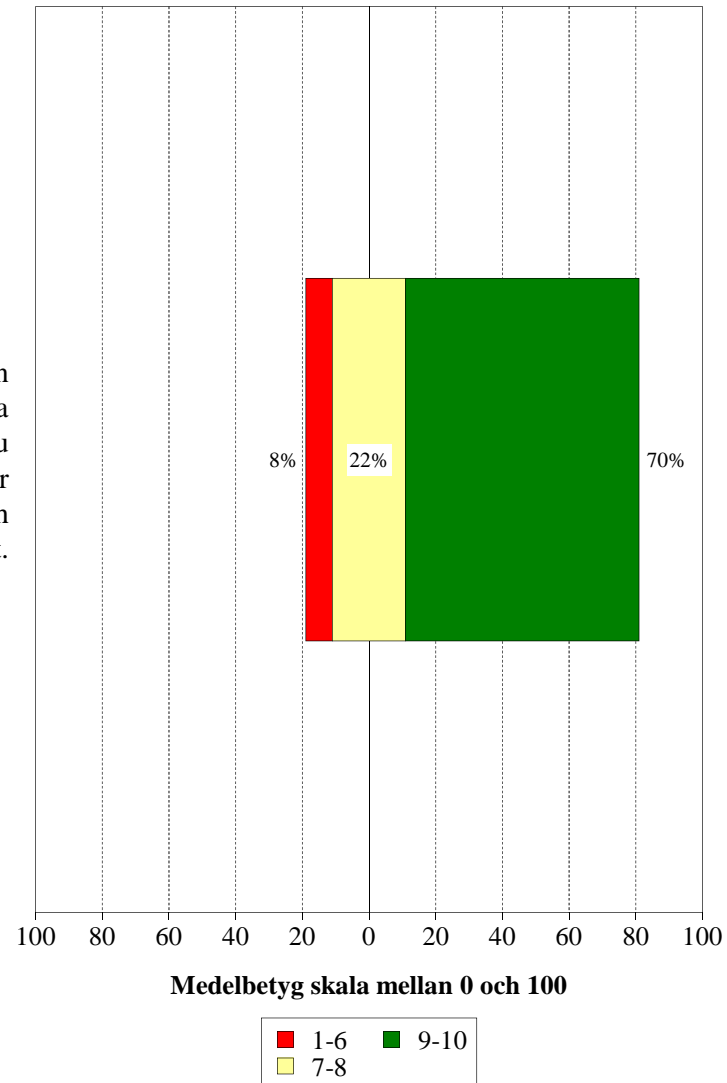
För ambassadörsindex bör man sträva efter höga värden. Ett index högre än 0 visar att det är en större andel som talar väl om kommunen som arbetsgivare än som inte gör det.

För medarbetarna inom Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo är ambassadörsindexet eNPS 62.

Ambassadörsindex eNPS

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Räddningstjänsten Enköping-Håbo vill vara en attraktiv arbetsgivare och vi ber dig därför besvara följande fråga på en tiogradig skala. Skulle du rekommendera din arbetsplats till en bekant eller kollega? Skala mellan 1=instämmer inte alls och 10=instämmer helt.

Delindex och totalindex

SKOP

Medarbetarna tog ställning till påståenden om hur de tycker det är att arbeta i Räddningstjänsten Enköping-Håbo.

De svarade på en skala mellan 1 och 8 där 1 betyder instämmer inte alls och 8 instämmer helt. Man bör sträva efter att få medelvärden så nära 100 som möjligt.

Påståendena har kategoriserats i sammanfattande index (medelvärden för Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo):

Kommun 75

Grupp 84

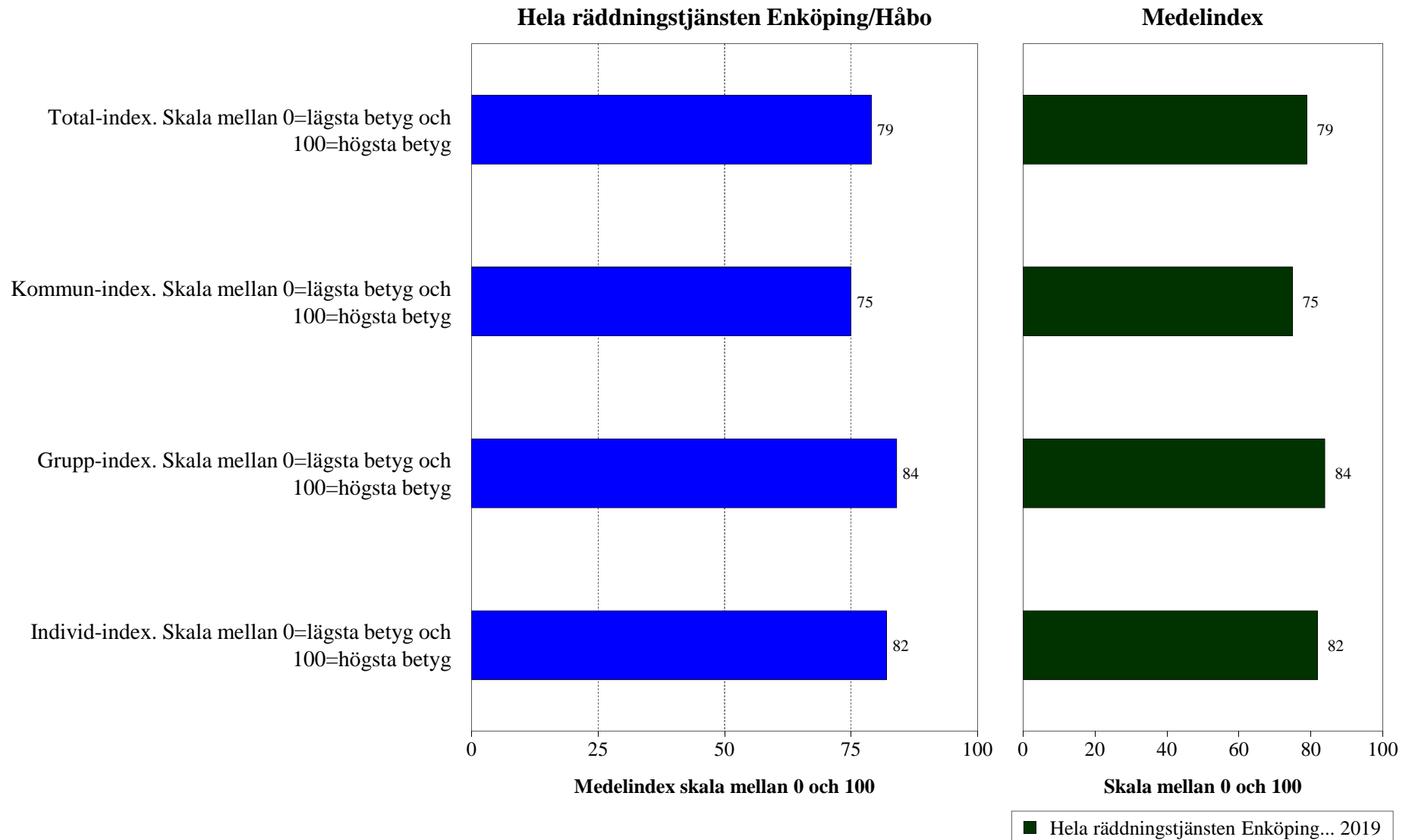
Individ 82

Påståendena sammanfattas också i ett övergripande totalindex:

Totalindex 79

Kategoriseringen bygger på den modell för medarbetarundersökningar som IC-quality har tagit fram för Enköpings kommun.

Delindex och totalindex

De olika indexen sammanfattar de fenomen som mäts av ett antal delfrågor. För att arbeta med förbättringsåtgärder är det därför väsentligt att se vilka delfrågor som ingår i ett enskilt index och hur de skiljer sig åt.

Åtta-gradig skala instämmer inte alls – instämmer helt

Samtliga påståenden mäts på en åtta-gradig skala. De är formulerade i positiv riktning. Man bör alltid sträva efter att få stora andelar som instämmer i påståendena. Det är medarbetare som har svarat med värdena 6, 7 eller 8 (gröna värden). I redovisningen ingår bara de som tagit ställning.

Medelvärden 0-100

I bilden till vänster visas medelvärden. Medelvärdet har räknats om till en skala mellan 0 och 100 där 0 är det lägsta instämmandet och hundra är det högsta.

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Medelvärde

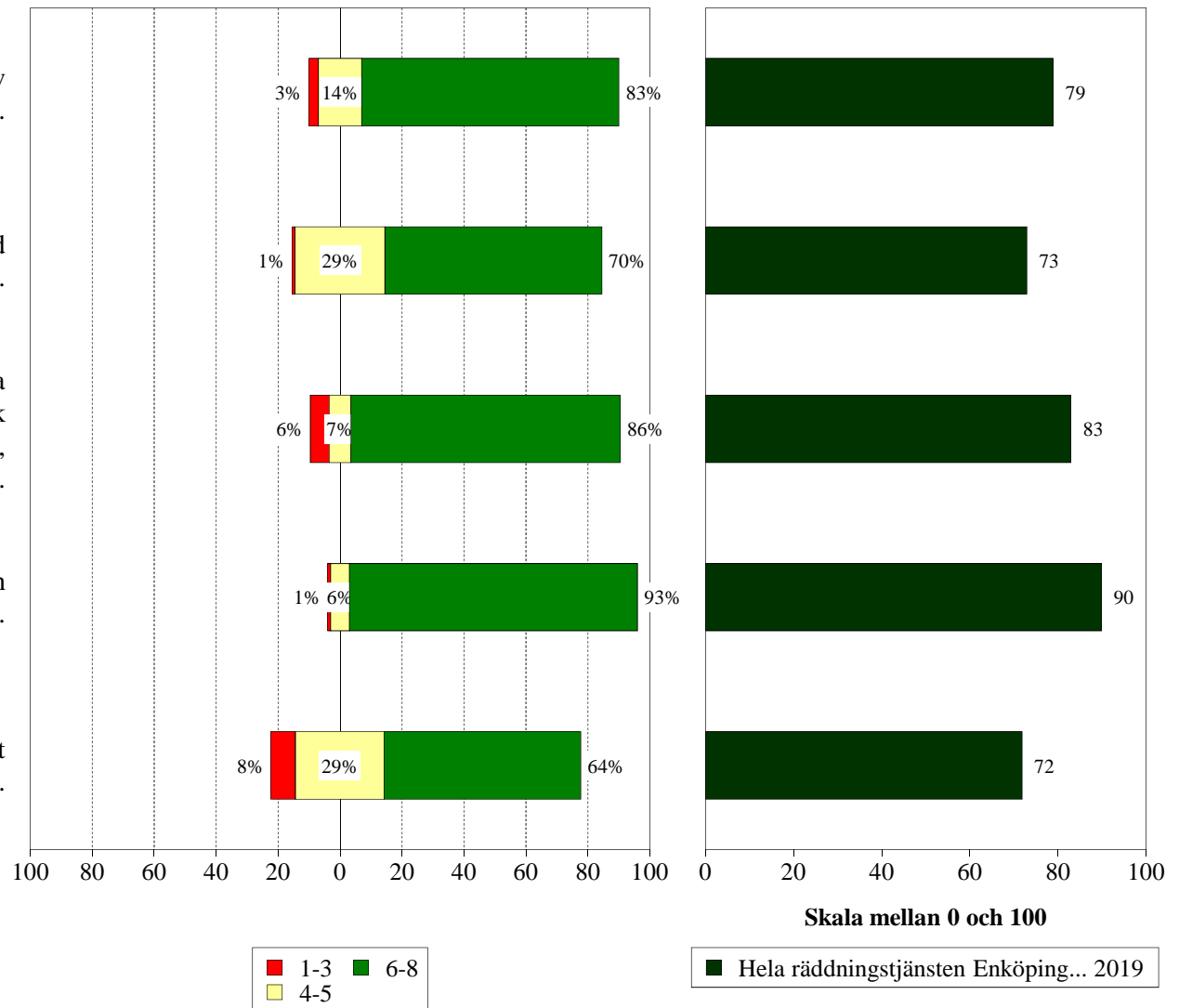
Räddningstjänsten Enköping-Håbo är en attraktiv arbetsgivare.

Enköpings kommun arbetar aktivt med arbetsmiljöfrågorna.

Inom Räddningstjänsten Enköping-Håbo är alla anställda lika viktiga, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell...

Jag är stolt över att arbeta i Räddningstjänsten Enköping-Håbo.

Räddningstjänsten Enköping-Håbo arbetar aktivt med friskvård.

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

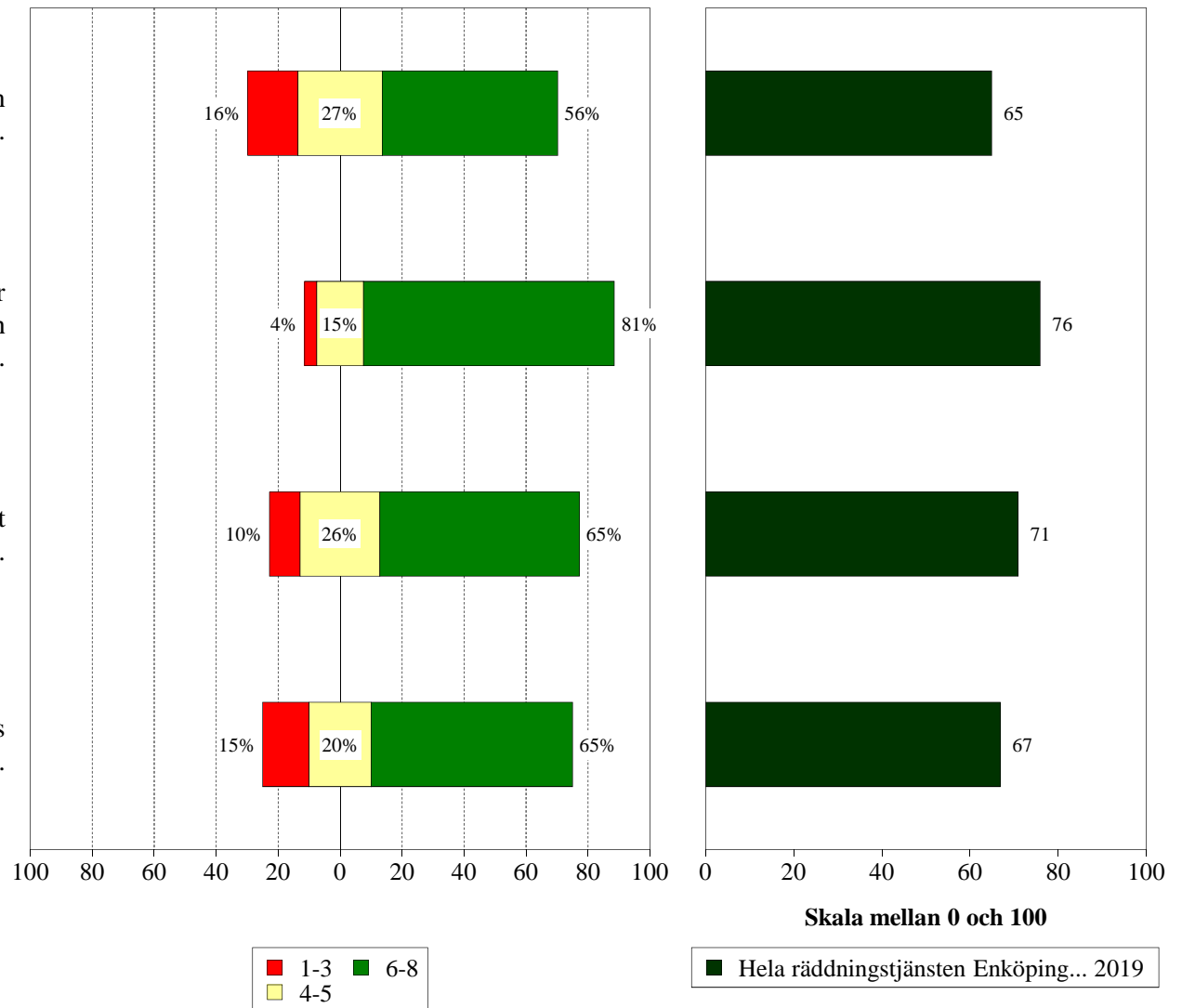
Medelvärde

Informationskanalerna inom Enköpings kommun fungerar bra, exempelvis möten och webbplatser.

Räddningstjänsten Enköping-Håbo arbetar efter värdegrunden: Engagemang, kompetens och omtanke.

Inom Enköpings kommun fungerar samarbetet mellan förvaltningarna bra.

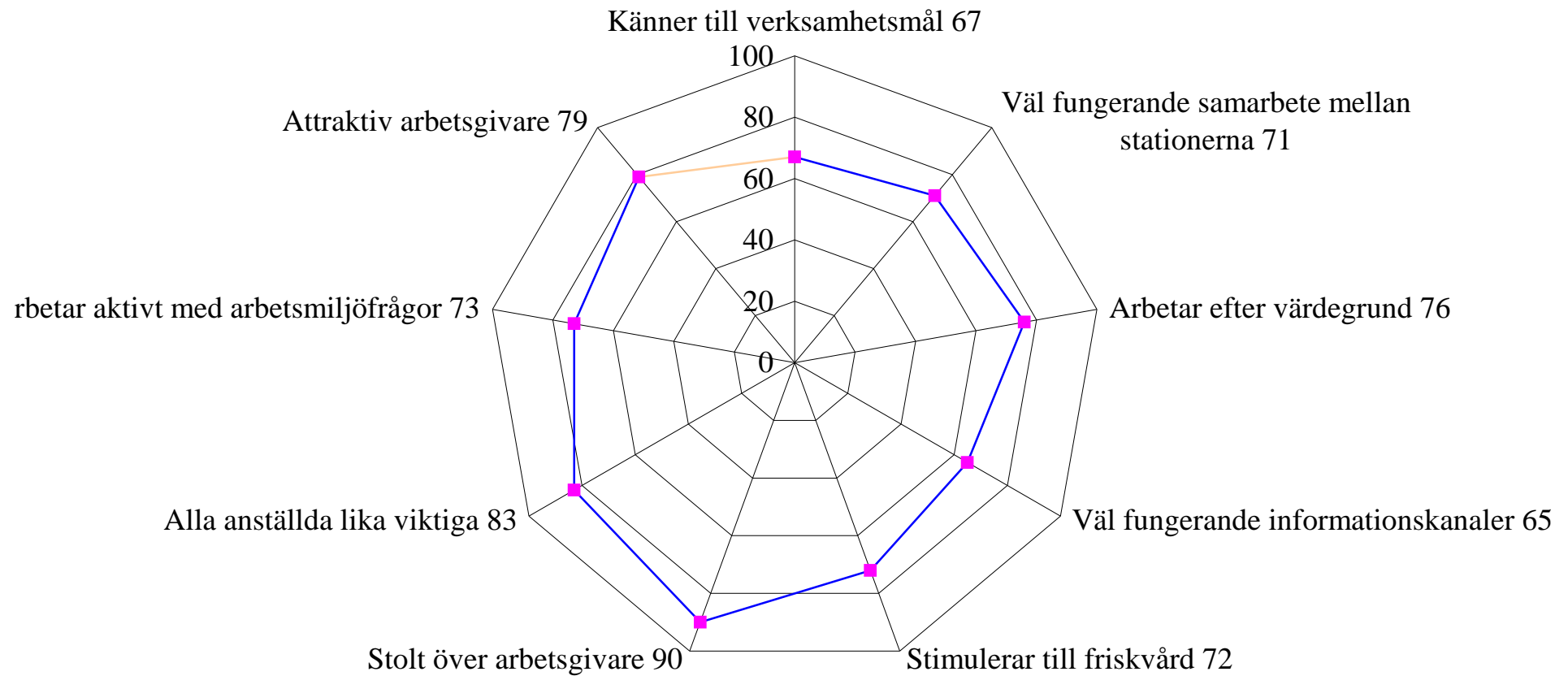
Jag känner till Räddningstjänsten Enköping-Håbos verksamhetsmål.

Frågor som ingår i Kommunindex år 2019

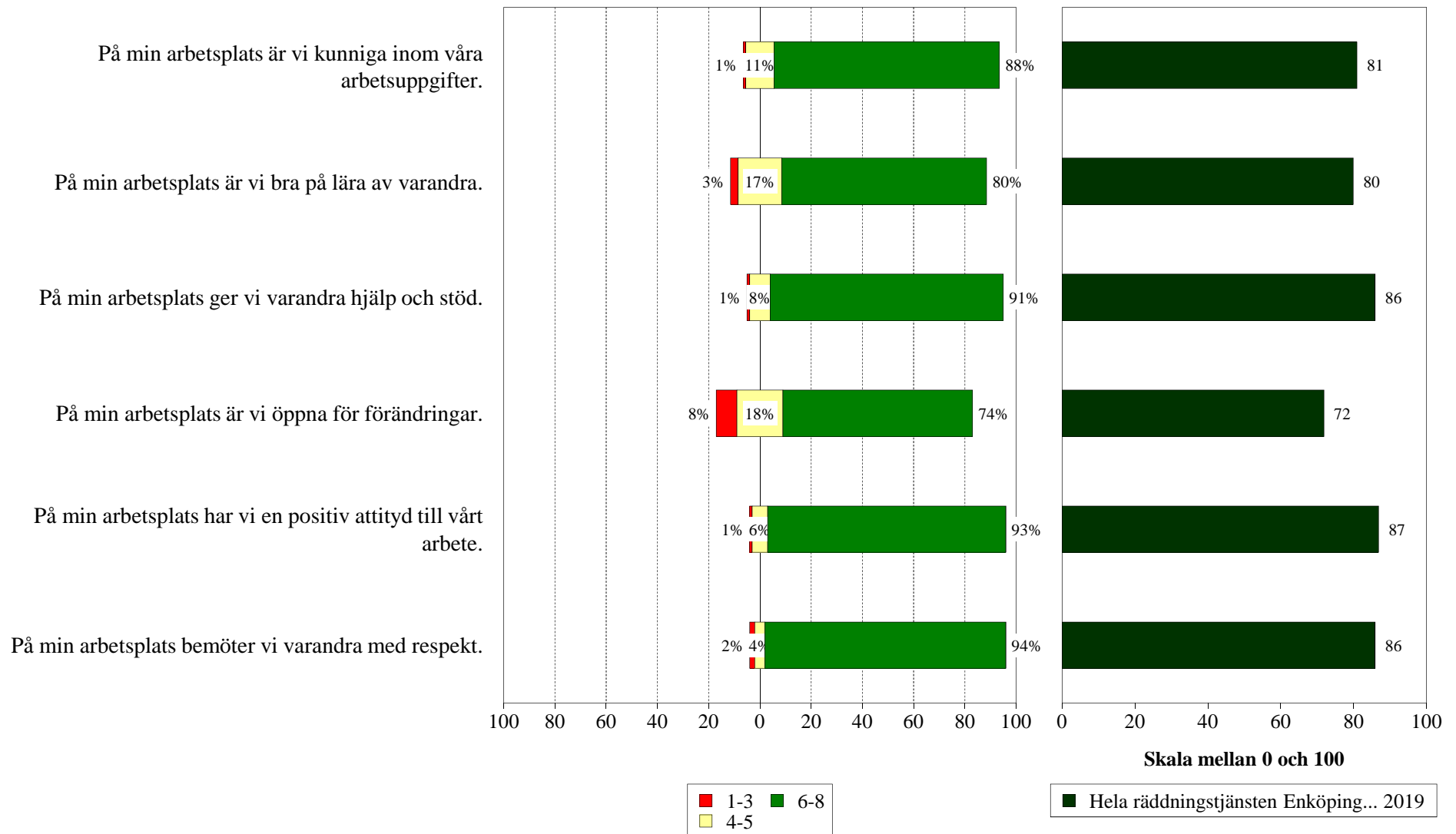
Skala mellan 0=lägsta betyg och 100=högsta betyg

Grupp

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Medelvärde

Grupp

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Medelvärde

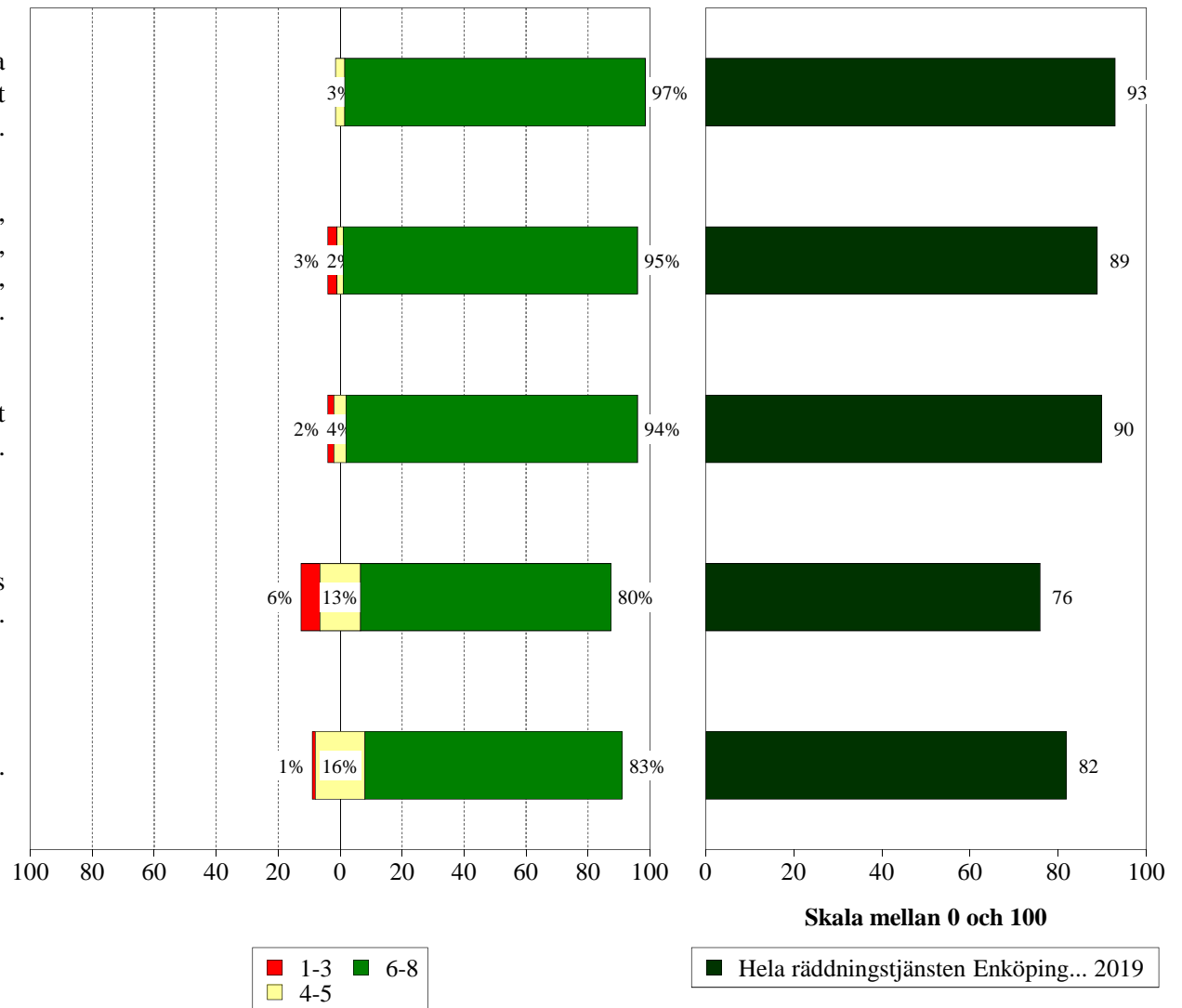
På min arbetsplats bemöter vi våra kunder/drabbade/kommuninvånare på ett professionellt sätt.

På min arbetsplats bemöter vi alla lika, oavsett kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

På min arbetsplats känner vi stolthet över vårt arbetsresultat.

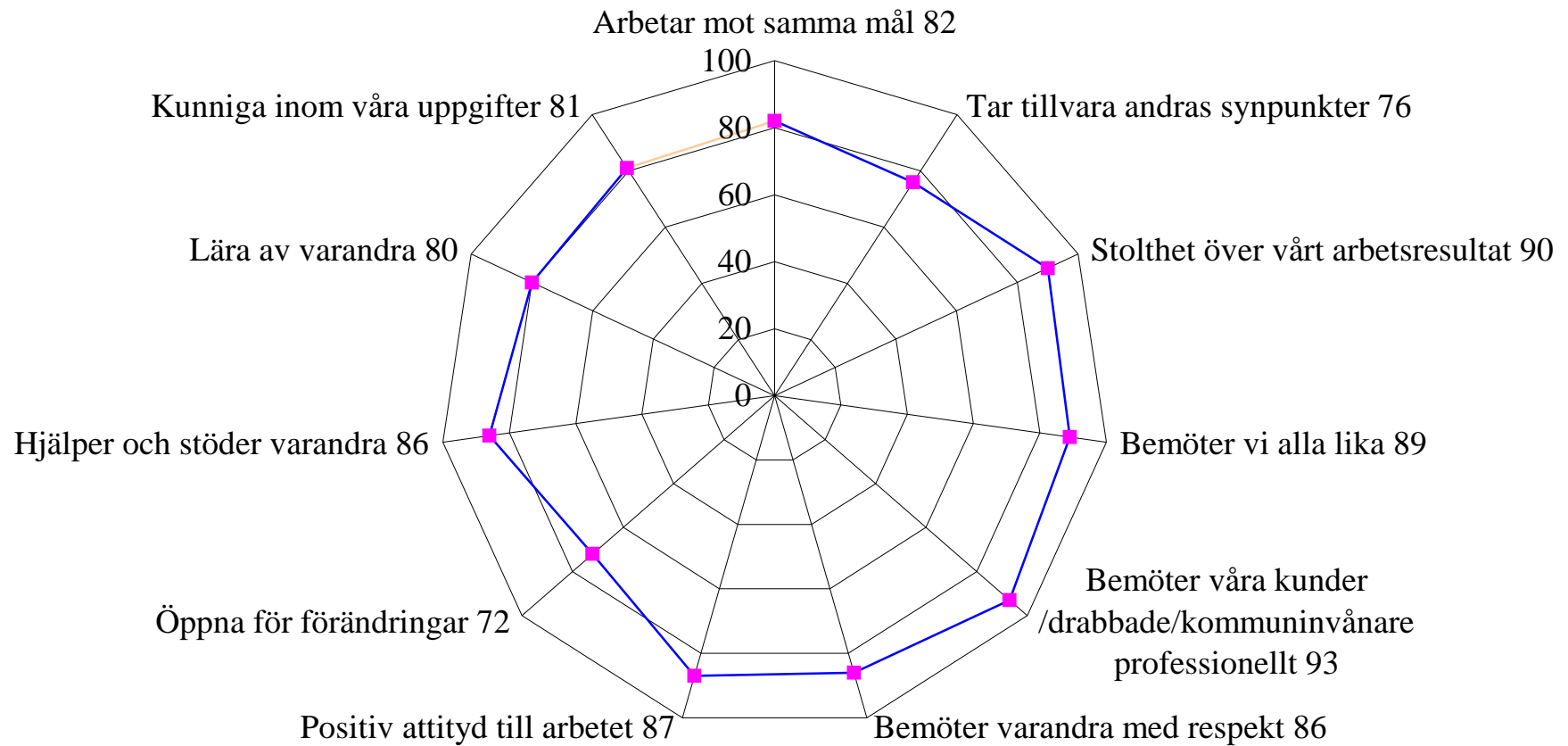
På min arbetsplats är vi bra på att ta tillvara andras synpunkter.

På min arbetsplats arbetar vi mot samma mål.

Grupp

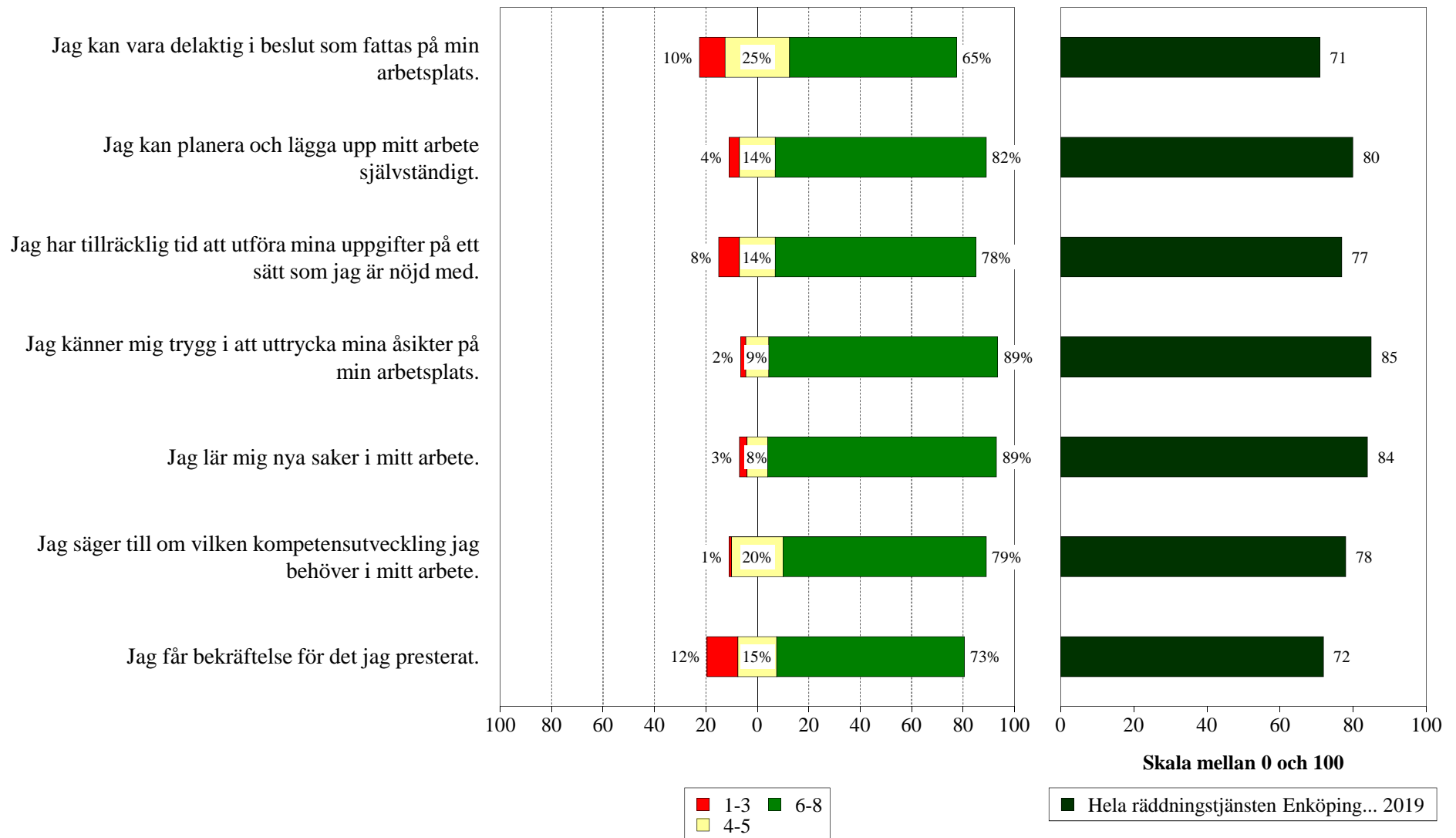
Frågor som ingår i Gruppindex år 2019
Skala mellan 0=lägsta betyg och 100=högsta betyg

Individ

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Medelvärde

Individ

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Medelvärde

Jag söker aktivt efter den information jag behöver för att lösa mina arbetsuppgifter.

2% 13% 85%

Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete.

1% 7% 92%

Jag vill ta ökat ansvar i mitt arbete.

7% 13% 80%

Jag får ta ökat ansvar i mitt arbete.

7% 15% 78%

Jag bemöter mina arbetskamrater med respekt.

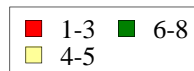
1% 99%

Jag bemöter mina kunder/drabbade/kommuninvånare på ett professionellt sätt.

1% 99%

100 80 60 40 20 0 20 40 60 80 100

0 20 40 60 80 100

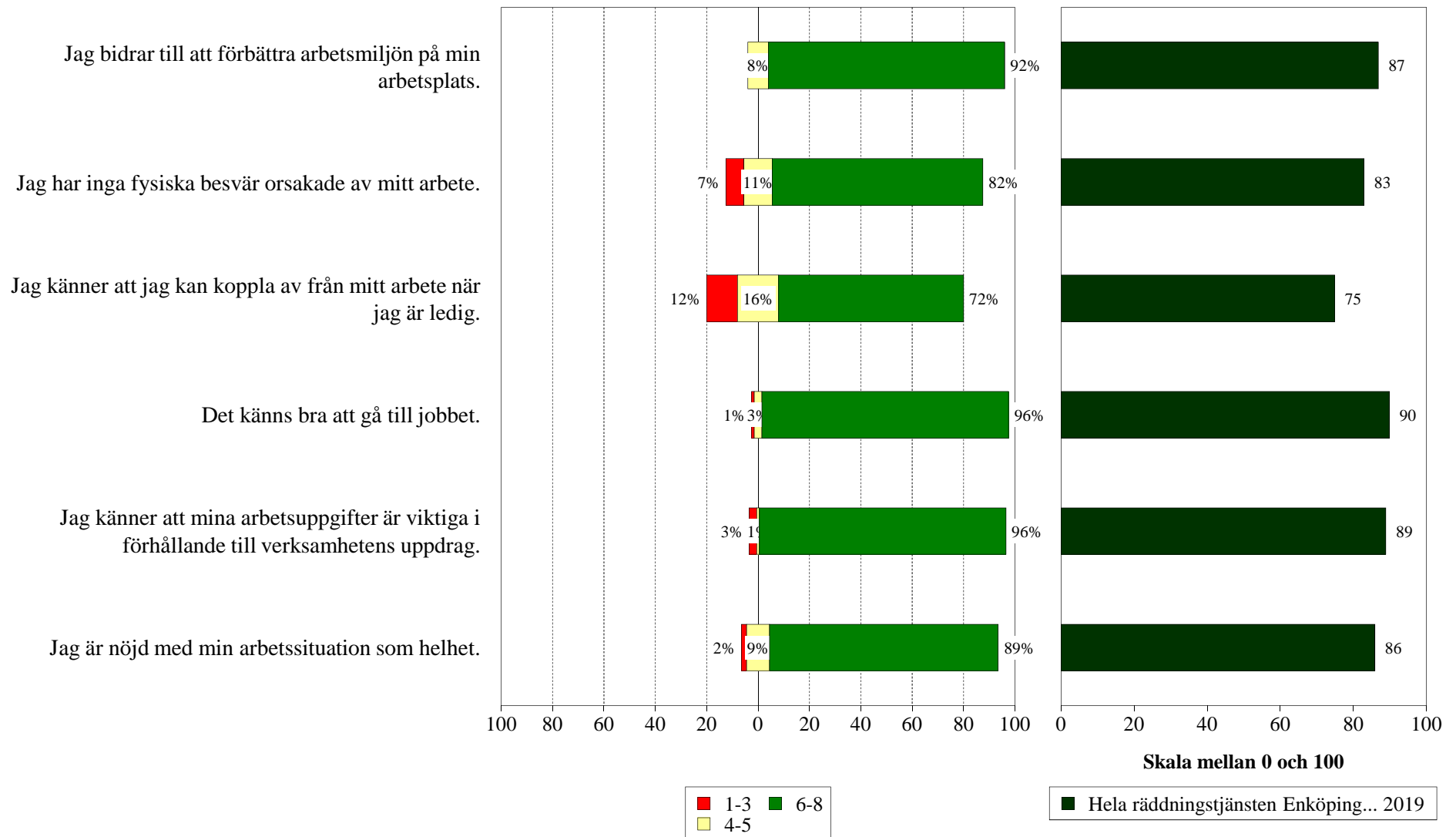

Skala mellan 0 och 100

Individ

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Medelvärde

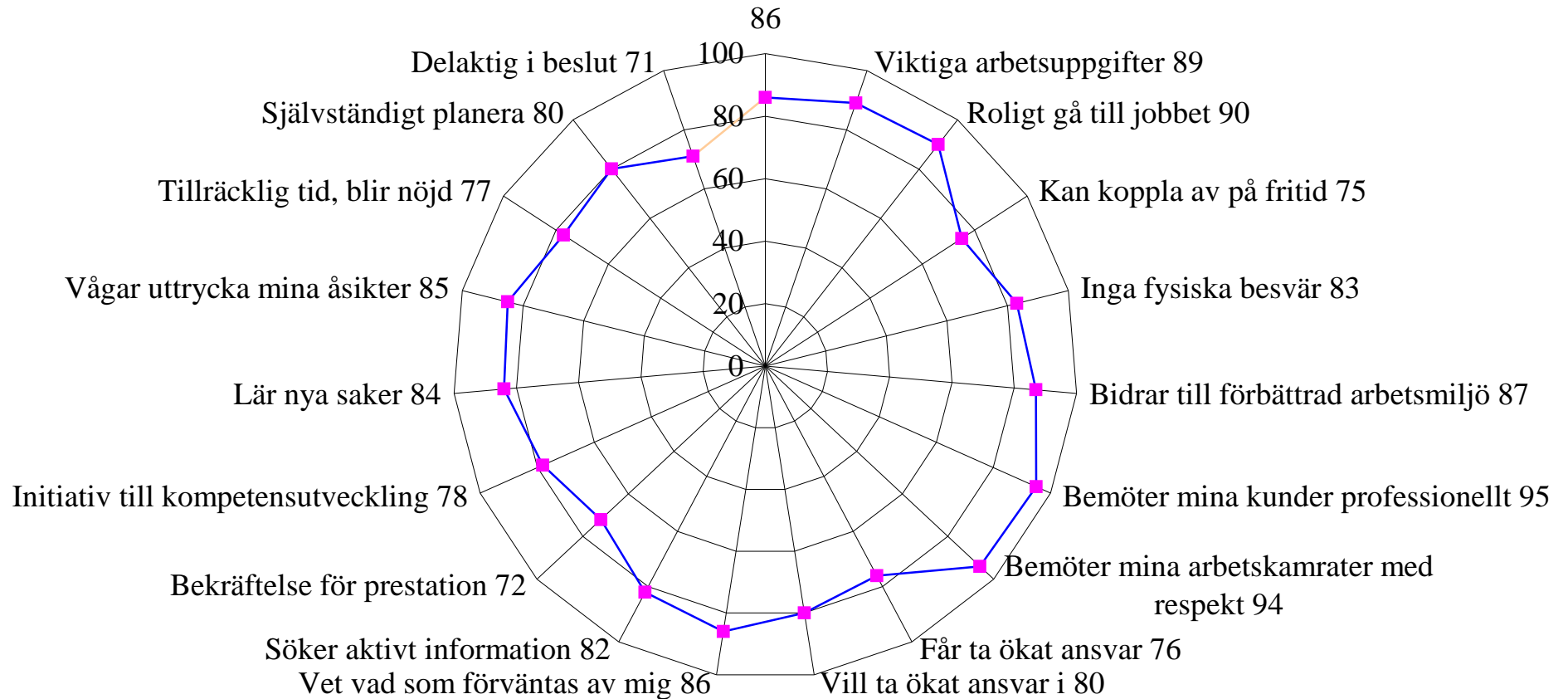

Individ

Frågor som ingår i Individindex år 2019

Skala mellan 0=lägsta betyg och 100=högsta betyg

Nöjd med arbetsituationen som helhet

Frågor med nolltolerans

Det finns händelser som inte bör tolereras på en arbetsplats.

Medarbetarna fick svara på frågor om

- Hot och våld
- Kränkande särbehandling
- Sexuella trakasserier
- Diskriminering

För dessa frågor gäller nolltolerans. Ingen medarbetare ska ha blivit utsatta för något av detta.

Medarbetarna fick också svara på en fråga om de vet vart de ska vända sig om de har blivit utsatta för hot, våld, kränkande särbehandling, sexuella trakasserier eller diskriminering.

För frågorna om utvecklingssamtal bör man tänka på att en del medarbetare kan vara så nyanställda att de ännu inte har hunnit ha medarbetarsamtal.

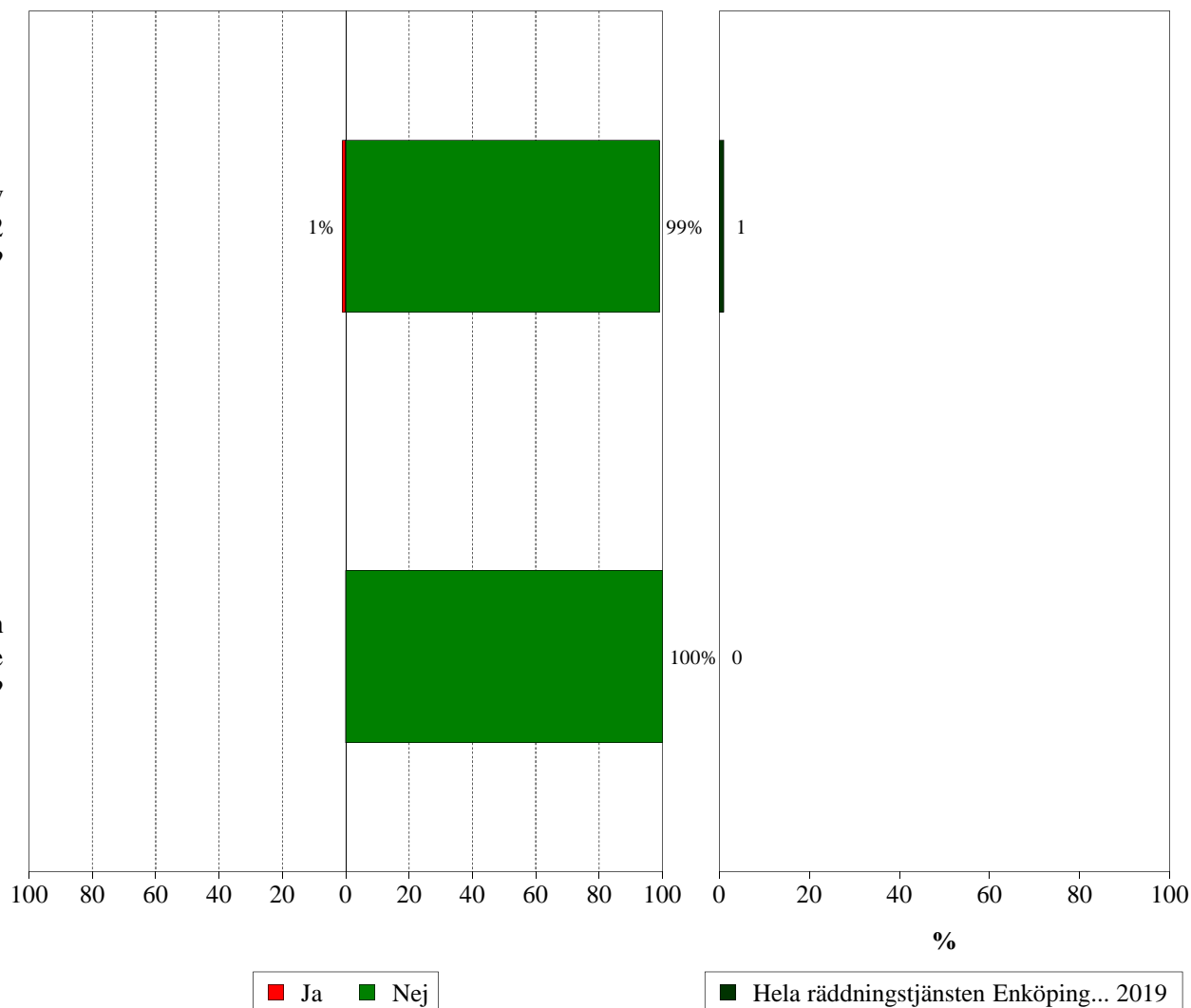
Hot och våld

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

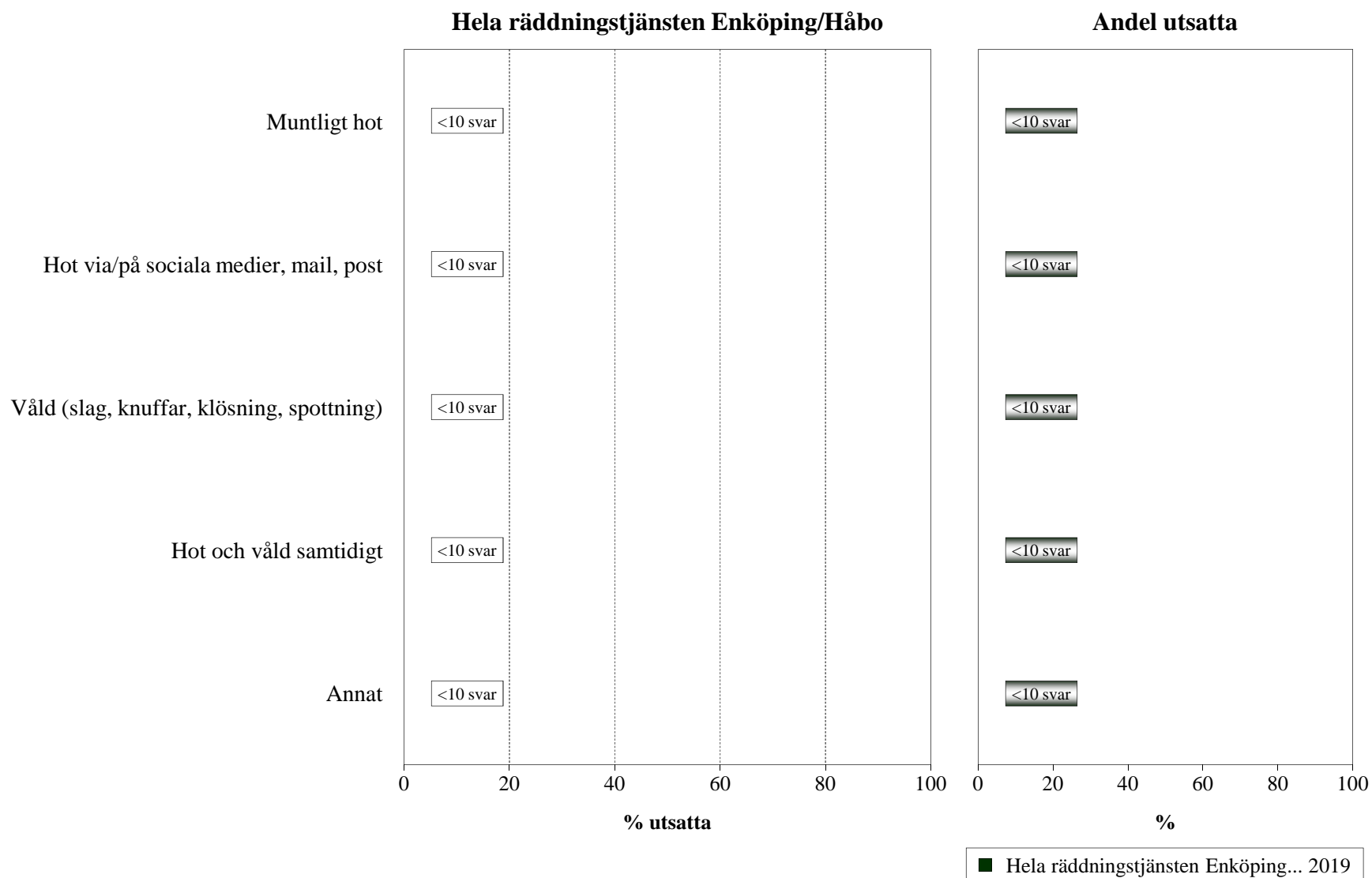
Andel utsatta

Har du blivit utsatt för hot eller våld av chef/medarbetare/kollega, under de senaste 12 månaderna?

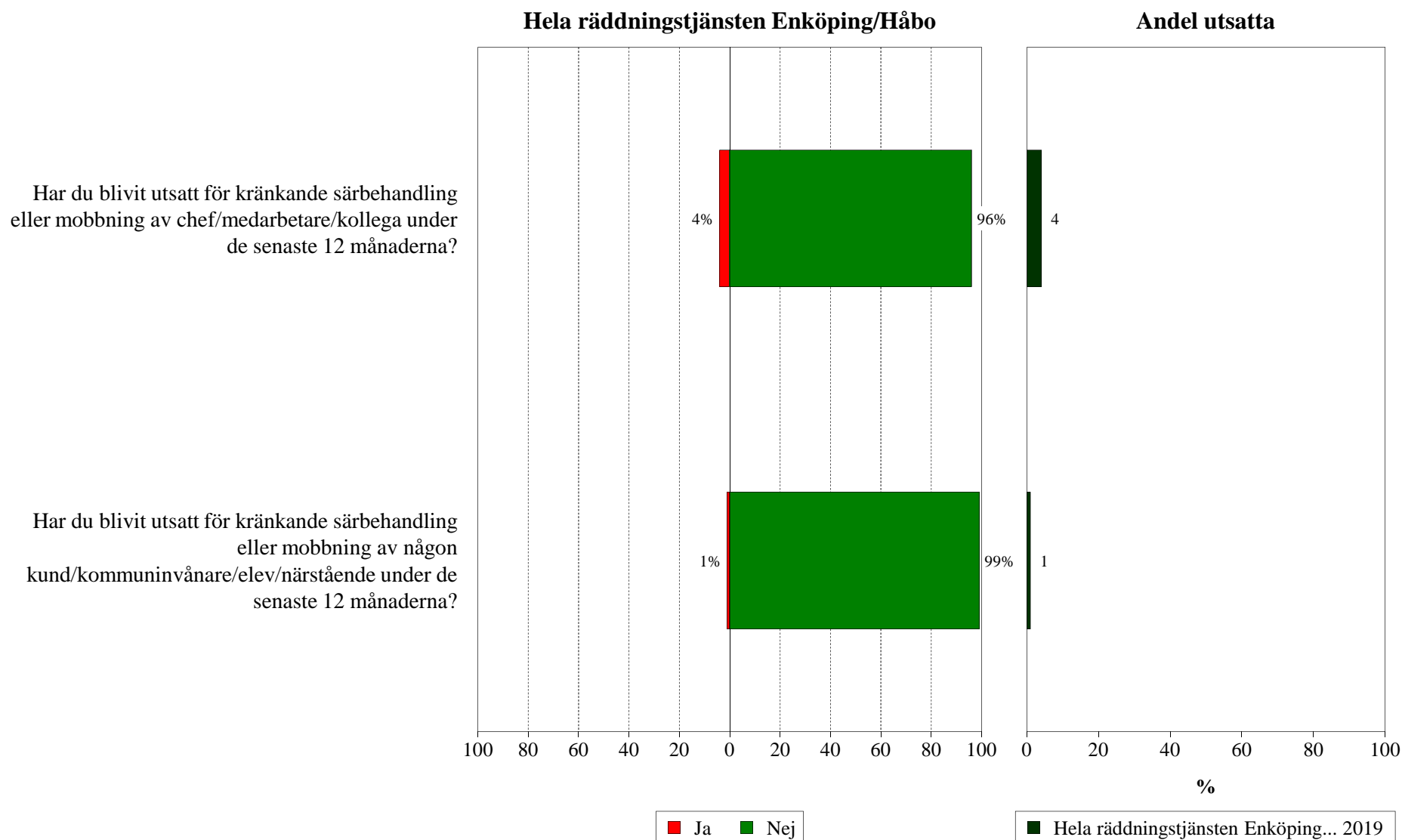
Har du blivit utsatt för hot eller våld av någon kund/kommuninvånare/elev/anhörig under de senaste 12 månaderna?

Hot och våld genom...

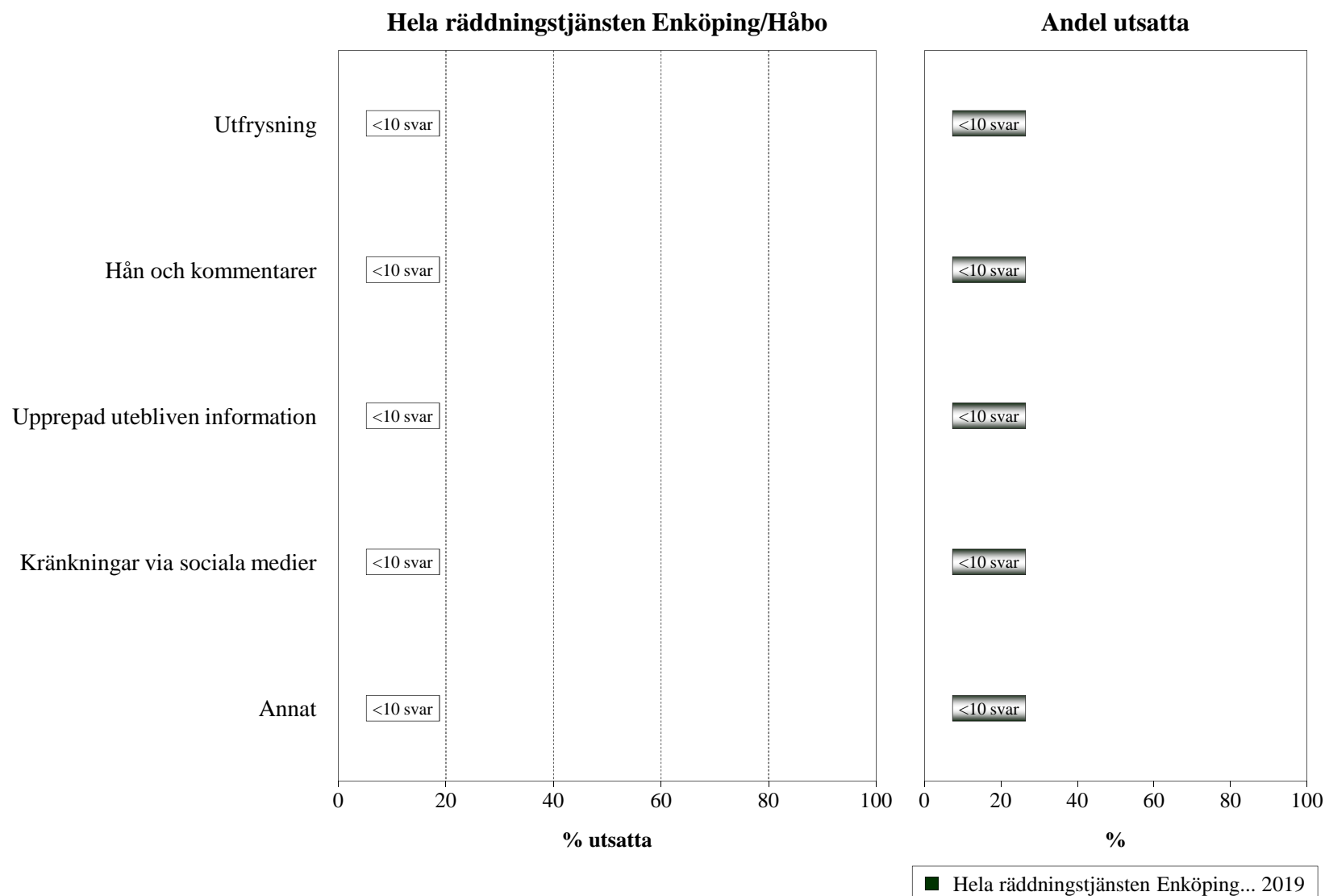

Kränkande särbehandling/mobbning

Kränkande särbehandling/mobbning genom...

SKOP

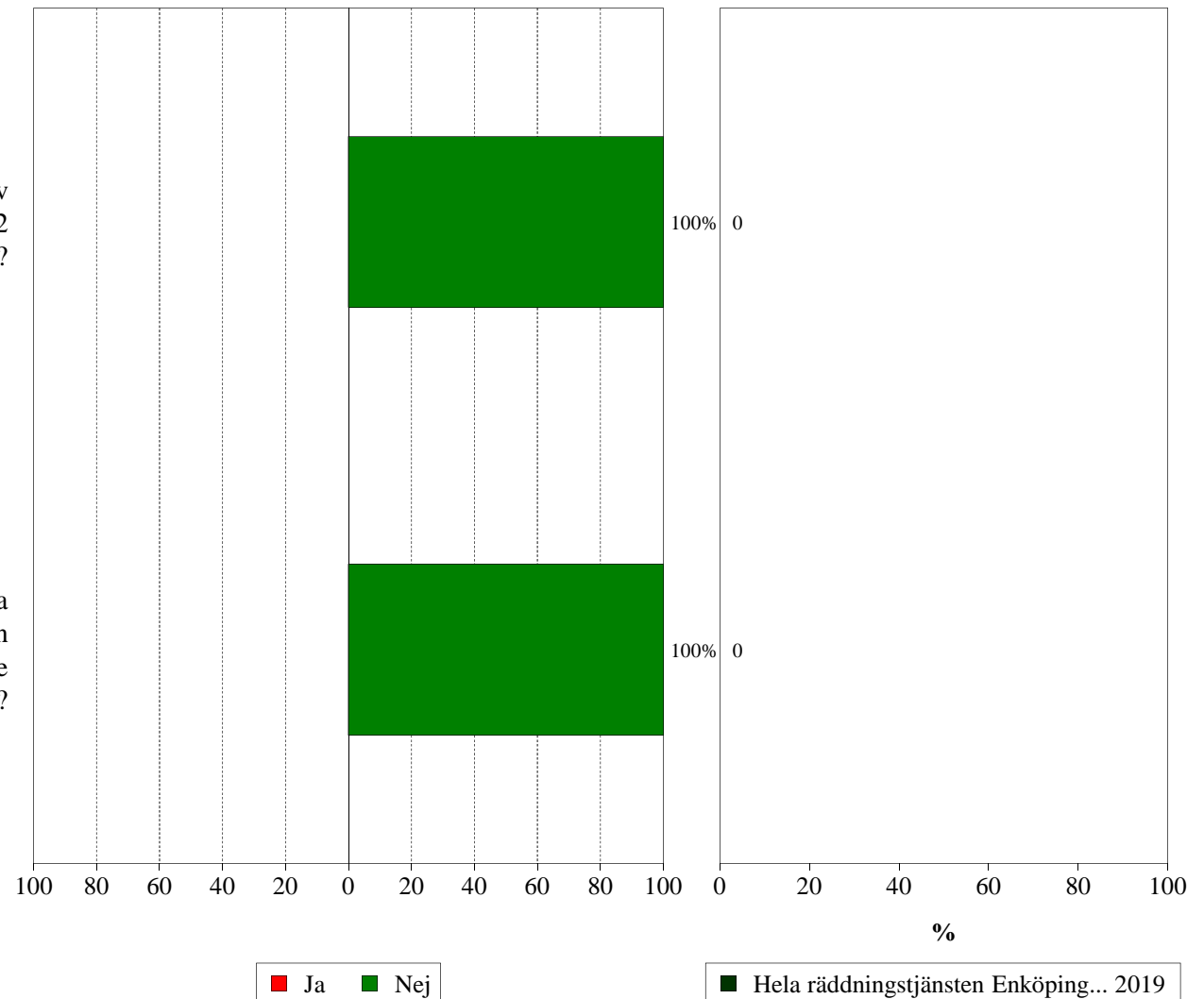
Sexuella trakasserier

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

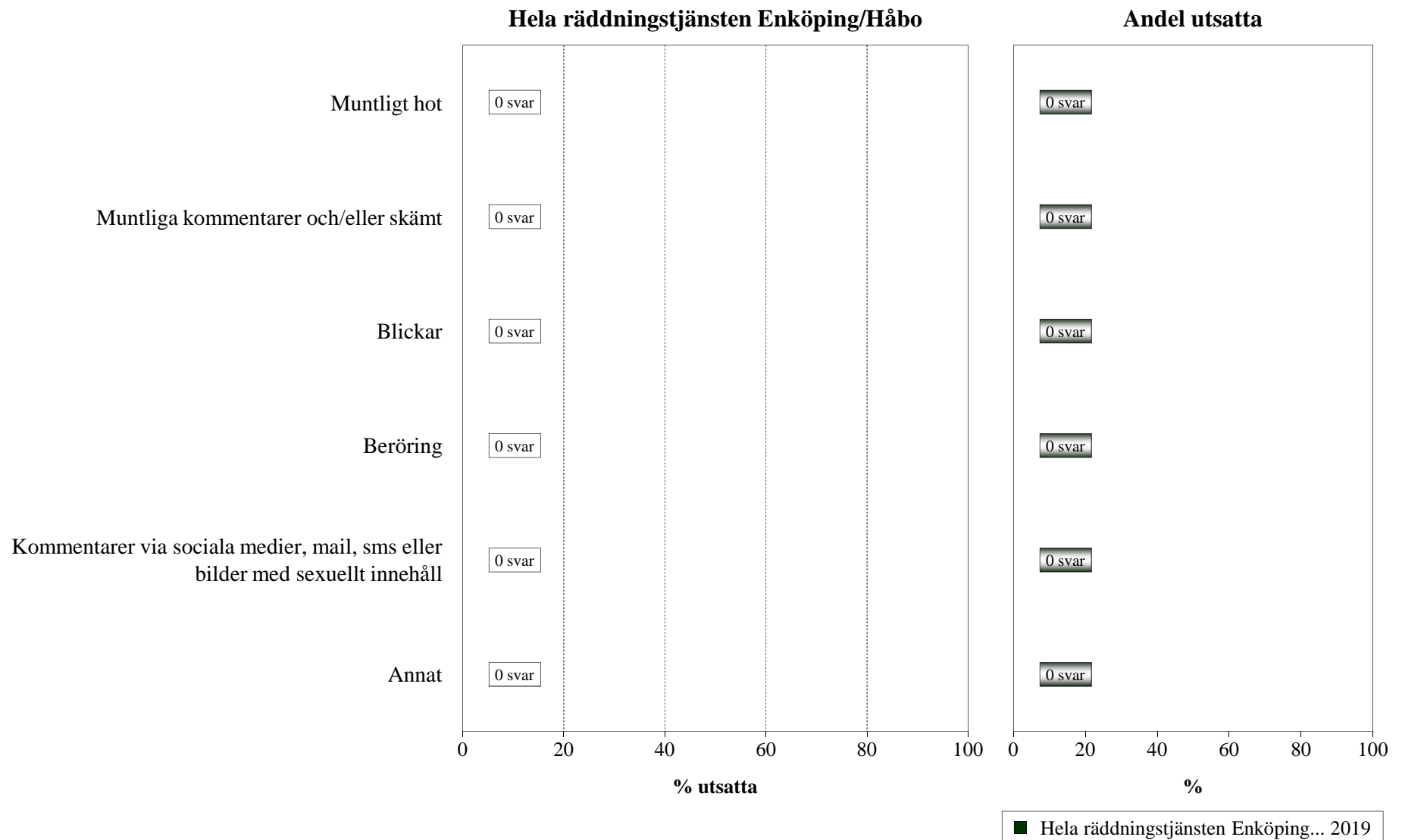
Andel utsatta

Har du blivit utsatt för sexuella trakasserier av chef/medarbetare/kollega under de senaste 12 månaderna?

Har du i din yrkesutövning blivit utsatt för sexuella trakasserier av någon kund/kommuninvånare/drabbad/närstående under de senaste 12 månaderna?

Sexuella trakasserier genom...

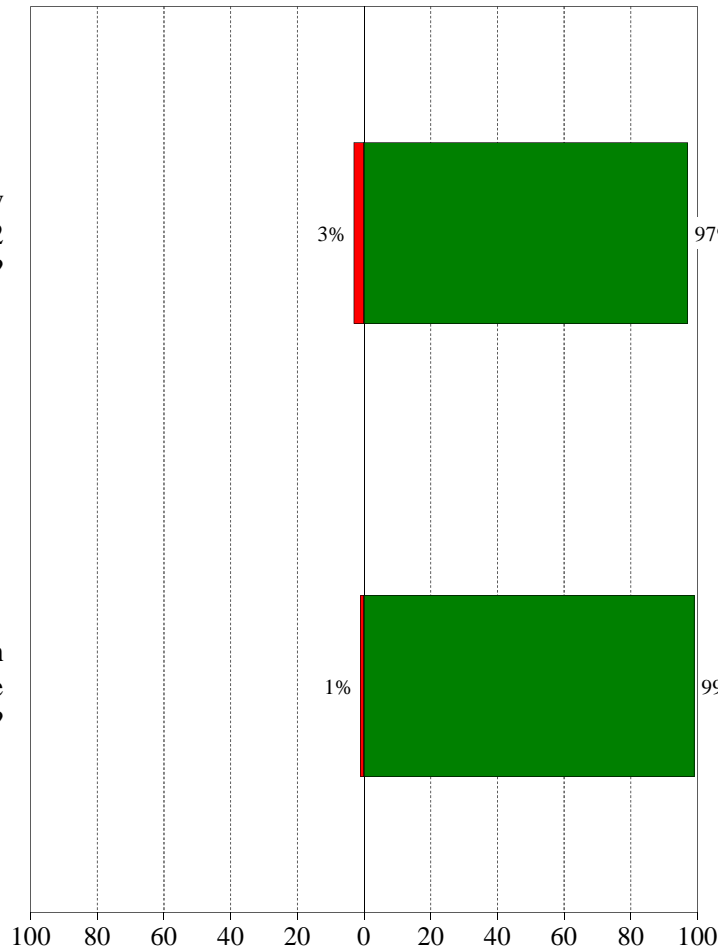

Diskriminering

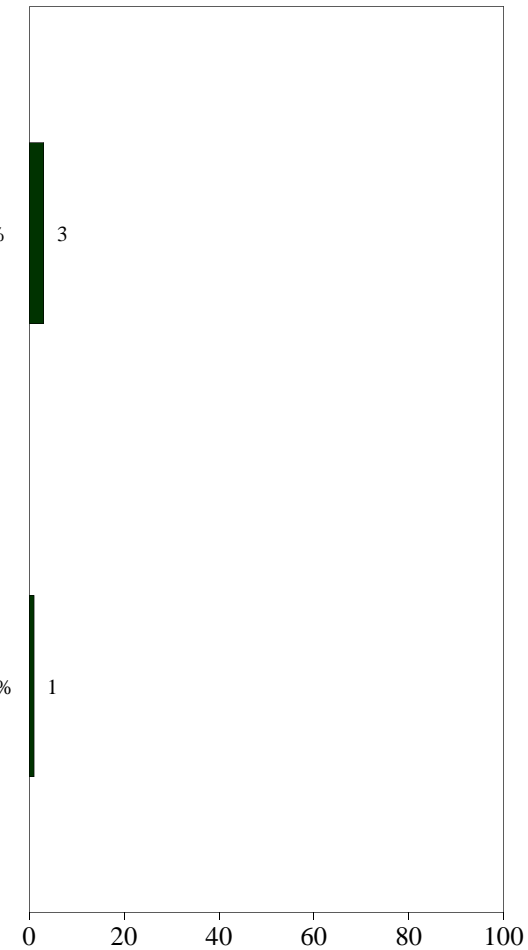
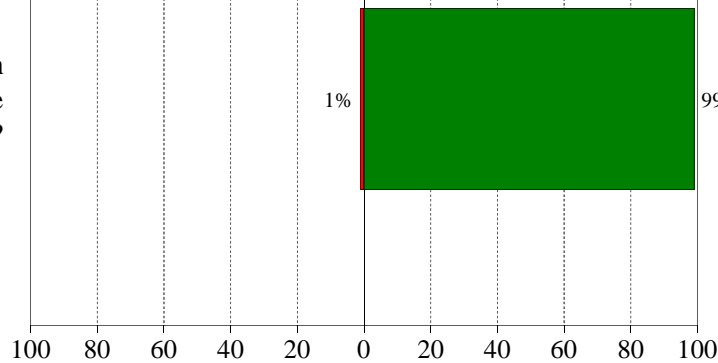
Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Andel utsatta

Har du blivit utsatt för diskriminering av chef/medarbetare/kollega under de senaste 12 månaderna?

Har du blivit utsatt för diskriminering av någon kund/kommuninvånare/drabbad/närstående under de senaste 12 månaderna?

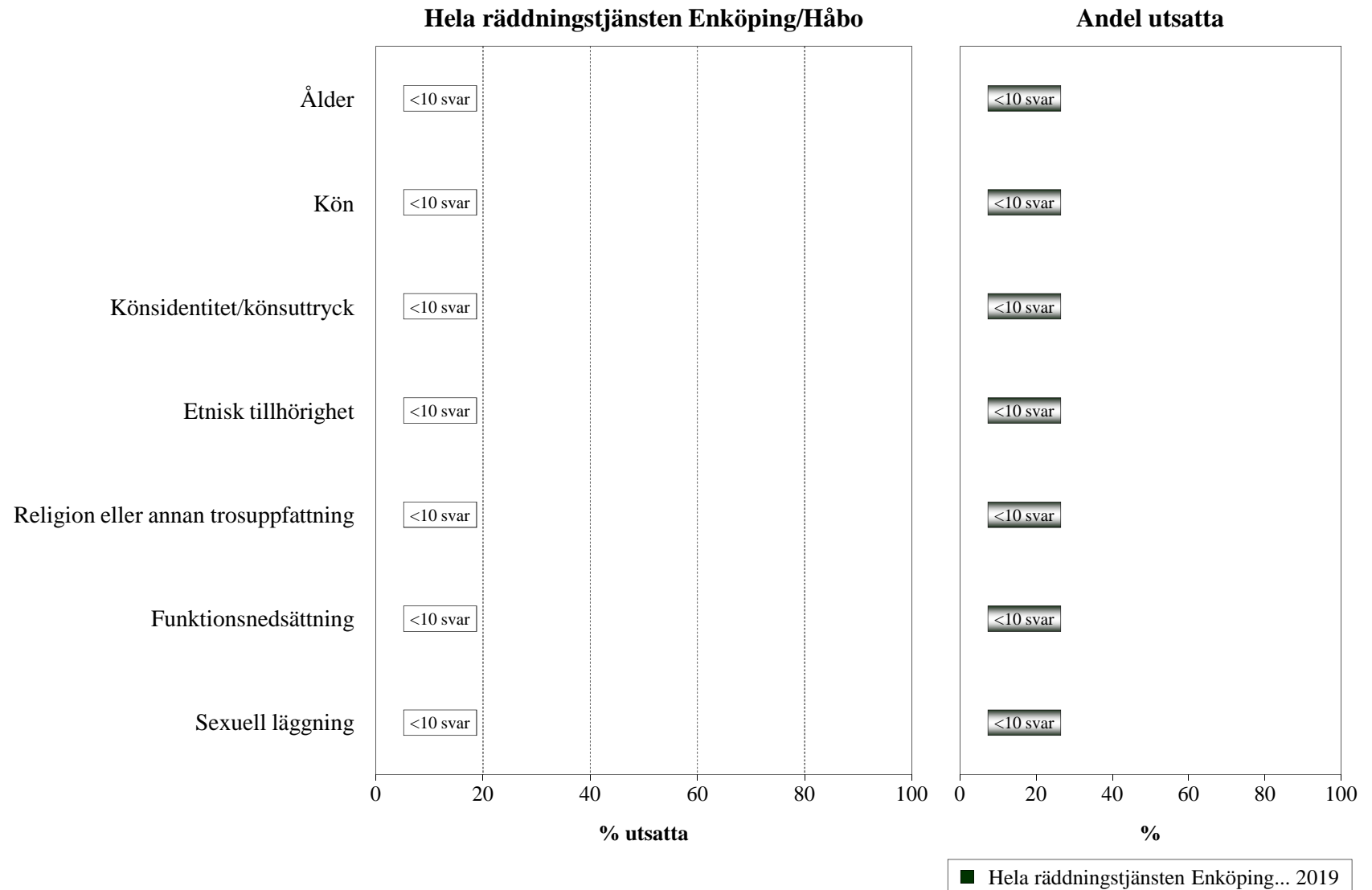

■ Ja ■ Nej

■ Hela räddningstjänsten Enköping... 2019

Diskriminering p.g.a...

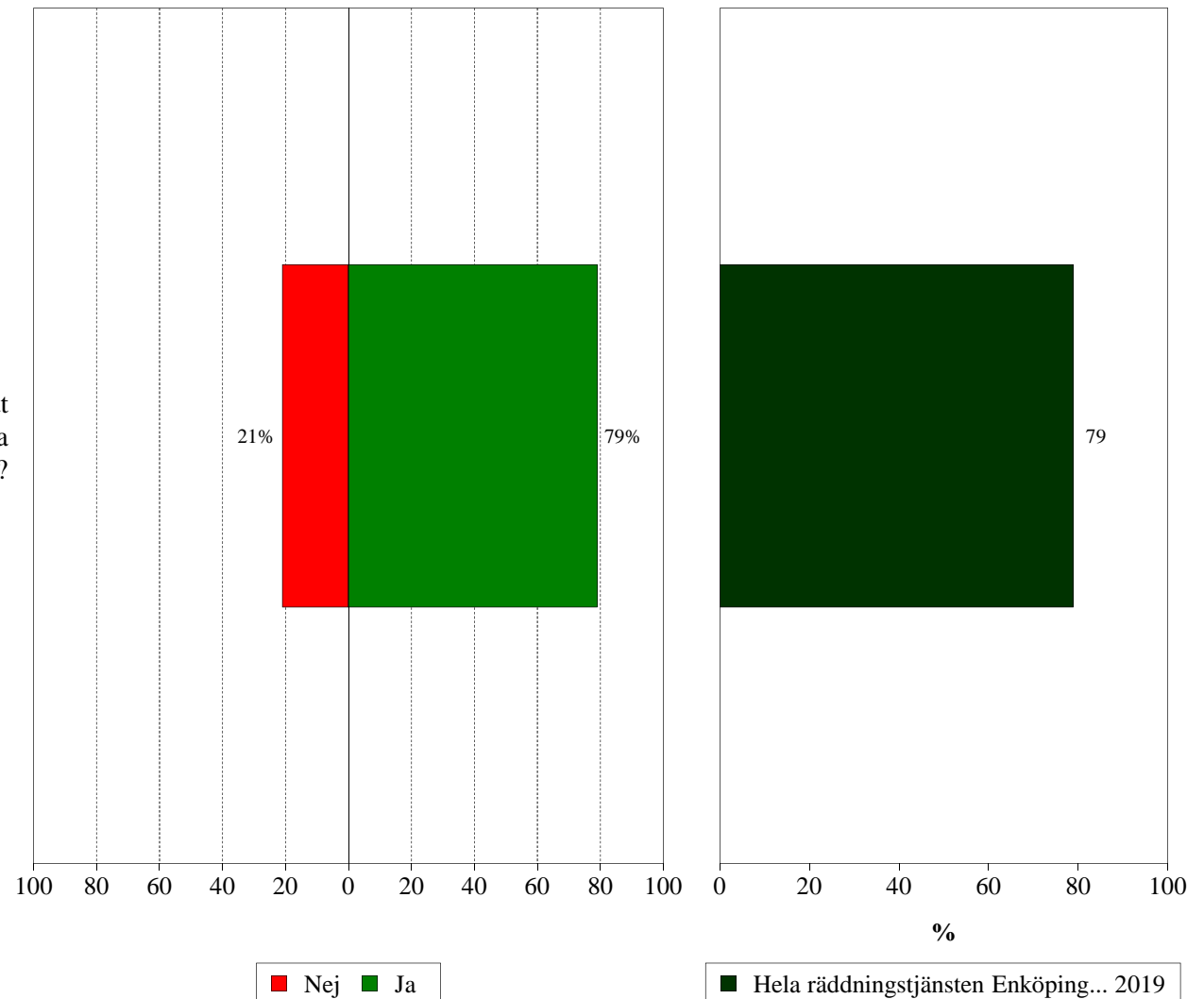

Anmäla hot, särbehandling m.m.

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Andel ja

Vet du till vem du vänder dig om du har blivit utsatt för hot, våld, kränkande särbehandling, sexuella trakasserier eller diskriminering?

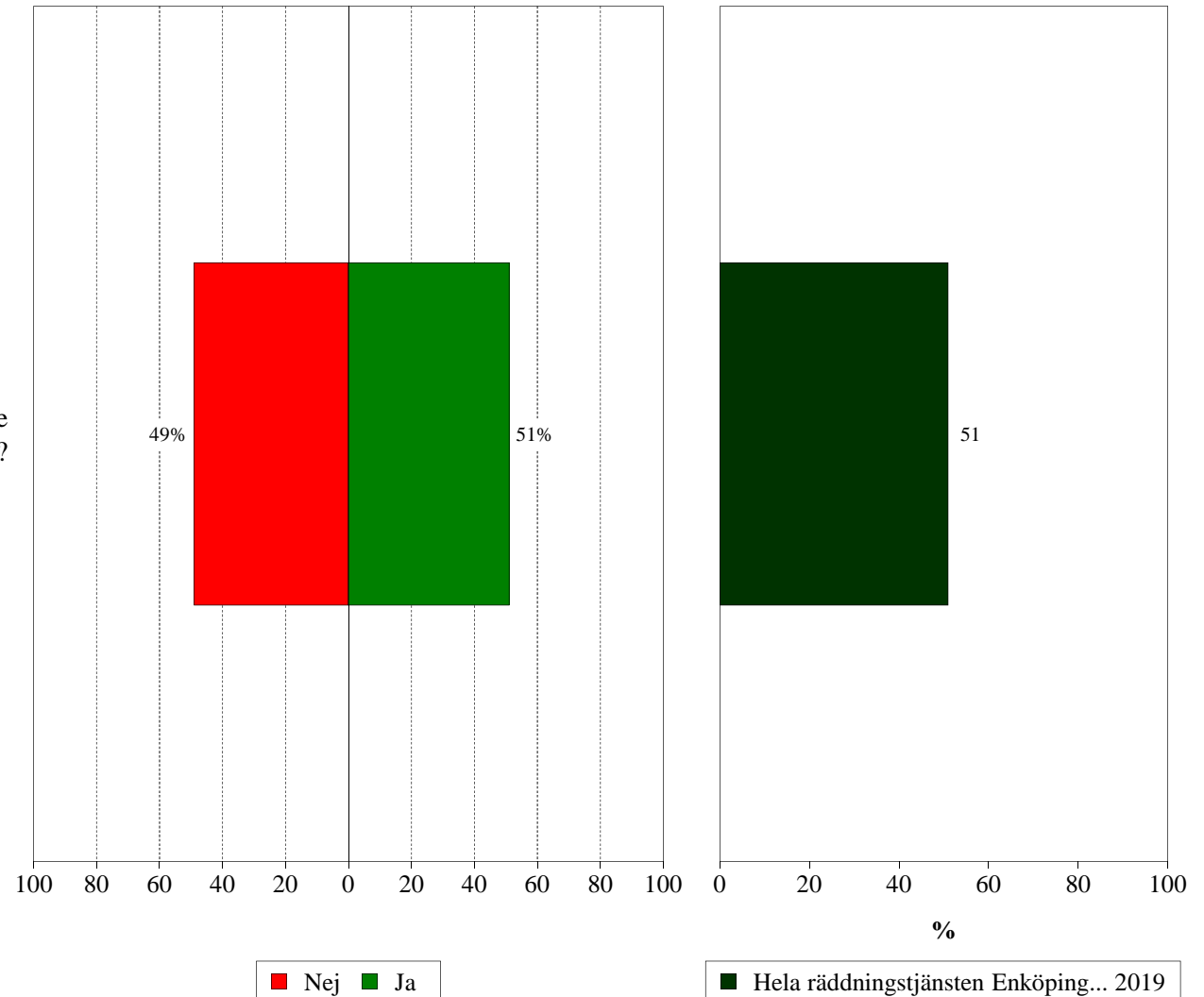
Utvecklingssamtal

SKOP

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Andel ja

Har du haft ett utvecklingssamtal under de senaste 12 månaderna?

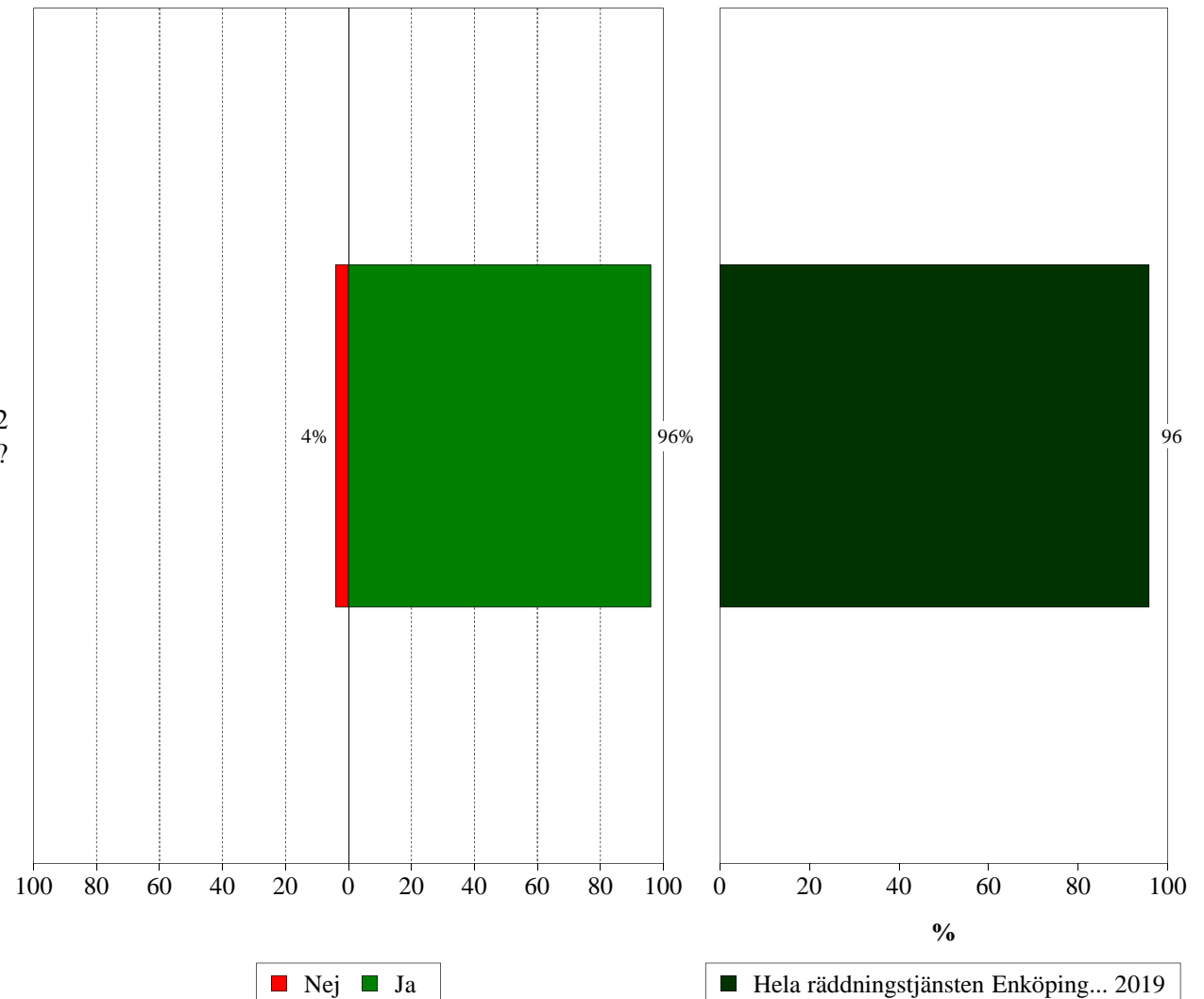
Utvecklingssamtal

SKOP

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Andel ja

Om haft ett utvecklingssamtal under de senaste 12 månaderna, Jag är nöjd med samtalet?

Chefsfrågor

SKOP

Samtliga chefer fick ta ställning till påståenden om hur de tycker det är att vara chef i Räddningstjänsten Enköping-Håbo.

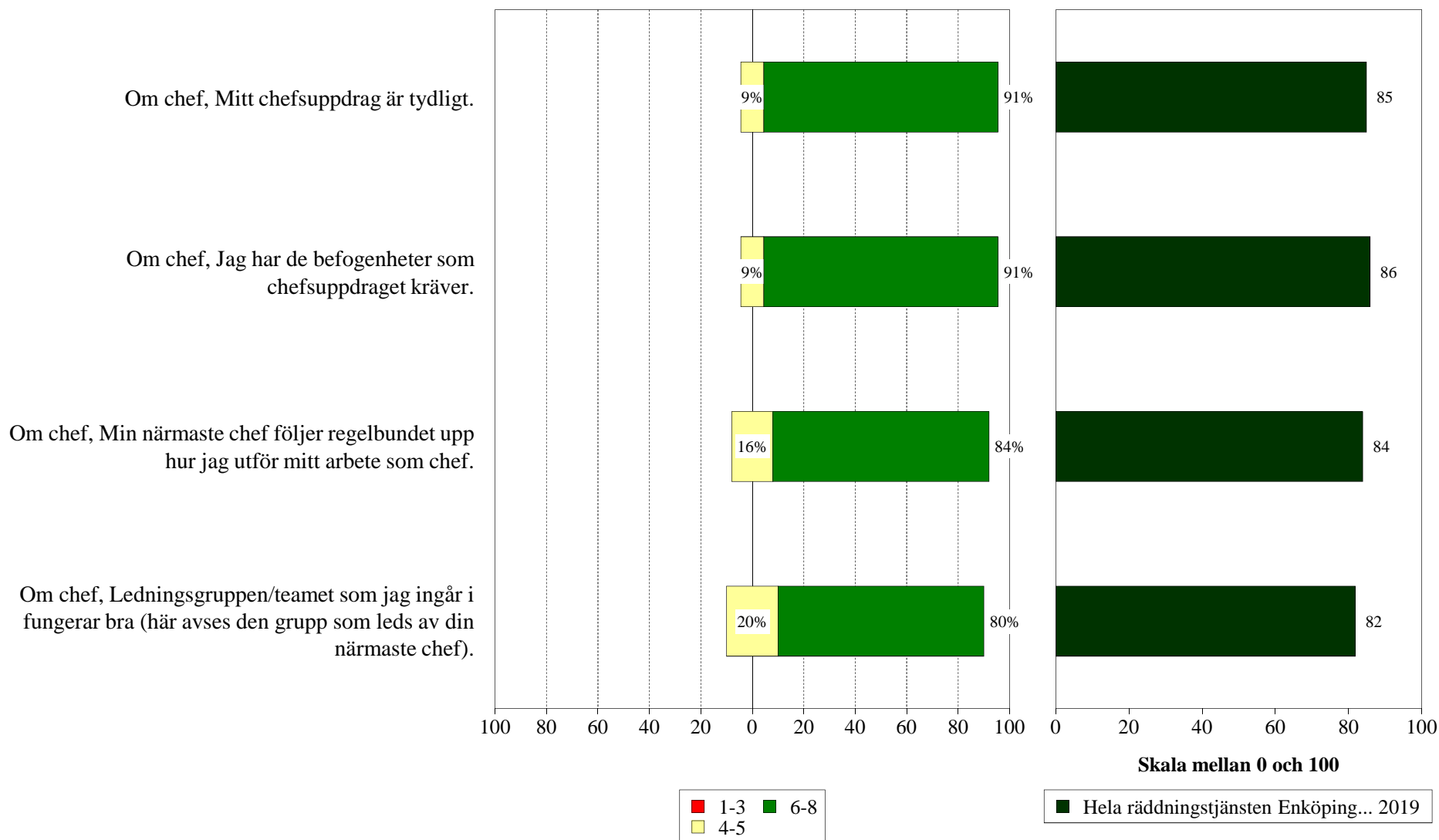
De svarade på en skala mellan 1 och 8 där 1 betyder instämmer inte alls och 8 instämmer helt. Man bör sträva efter att få medelvärden så nära 100 som möjligt.

Ett sammanfattande chefsindex är 84 för cheferna i Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo.

Frågor till chefer

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Medelvärde

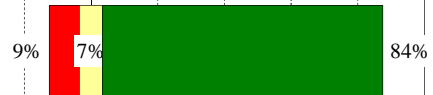

Frågor till chefer

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Medelvärde

Om chef, Jag har tillgång till användbara verktyg för att kunna utföra mitt chefsuppdrag (mallar, verktyg, styrdokument, anvisningar, policyer).

Om chef, Jag har stöd för att utföra mitt chefsuppdrag (nätverk, stödfunktioner, support etc.).

Om chef, Jag finns tillgänglig för mina medarbetare när de behöver mig.

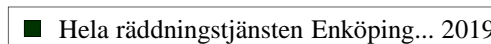
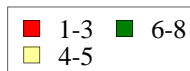
Om chef, Jag får den kompetensutveckling som jag efterfrågar.

100 80 60 40 20 0 20 40 60 80 100

0 20 40 60 80 100

Skala mellan 0 och 100

Frågor till Räddningstjänsten

Medarbetarna i Räddningstjänsten Enköping-Håbo fick ta ställning till påståenden om hur de tycker det är att arbeta i företaget.

De svarade på en skala mellan 1 och 8 där 1 betyder instämmer inte alls och 8 instämmer helt. Man bör sträva efter att få medelvärden så nära 100 som möjligt.

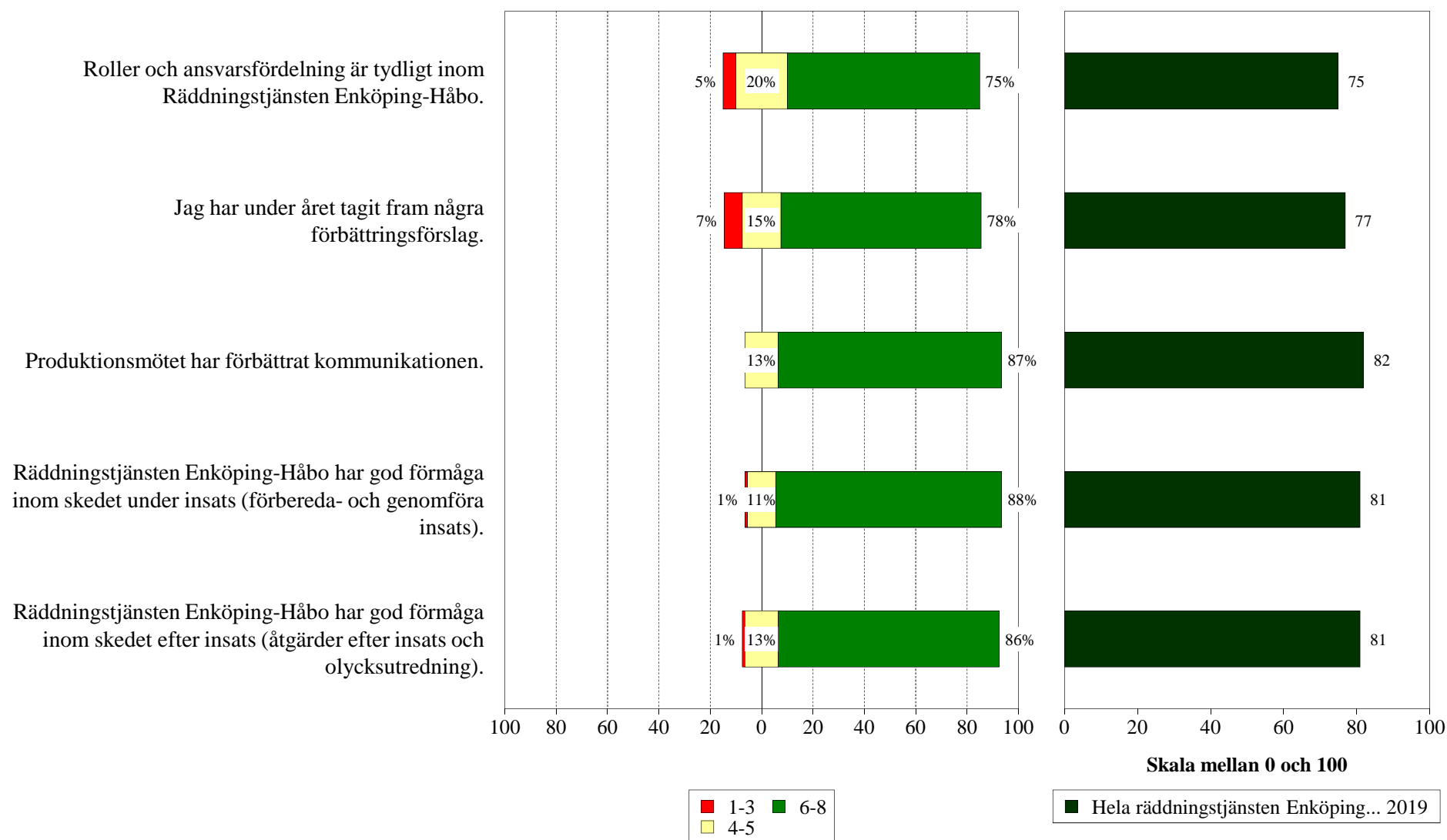
Ett sammanfattande index för dessa frågor är 79 för medarbetarna i Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo.

Frågor till Räddningstjänsten

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

Medelvärde

Sveriges kommuner och landsting har tagit fram nio frågor för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetsgivarpolitiken i kommuner och landsting med fokus på Hållbart medarbetarengagemang (HME).

Frågorna är kategoriserade i tre delområden. Svaren inom respektive frågeområde läggs samman till delindex – Motivation, Ledarskap och Styrning.

De tre delindexen läggs samman till det övergripande indexet för Hållbart medarbetarengagemang (HME).

För Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo är delindex och övergripande HME-index:

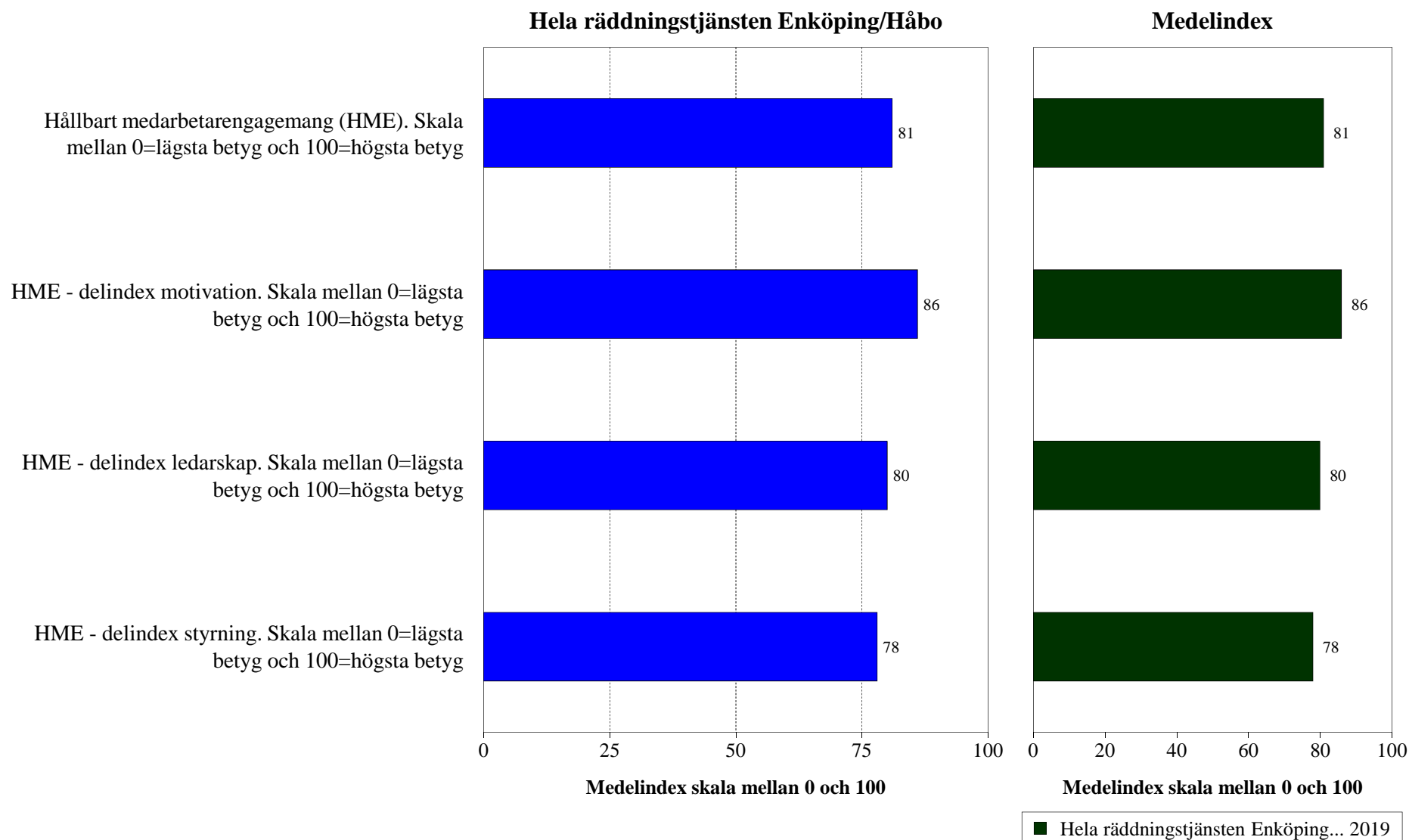
Motivation 86

Ledarskap 80

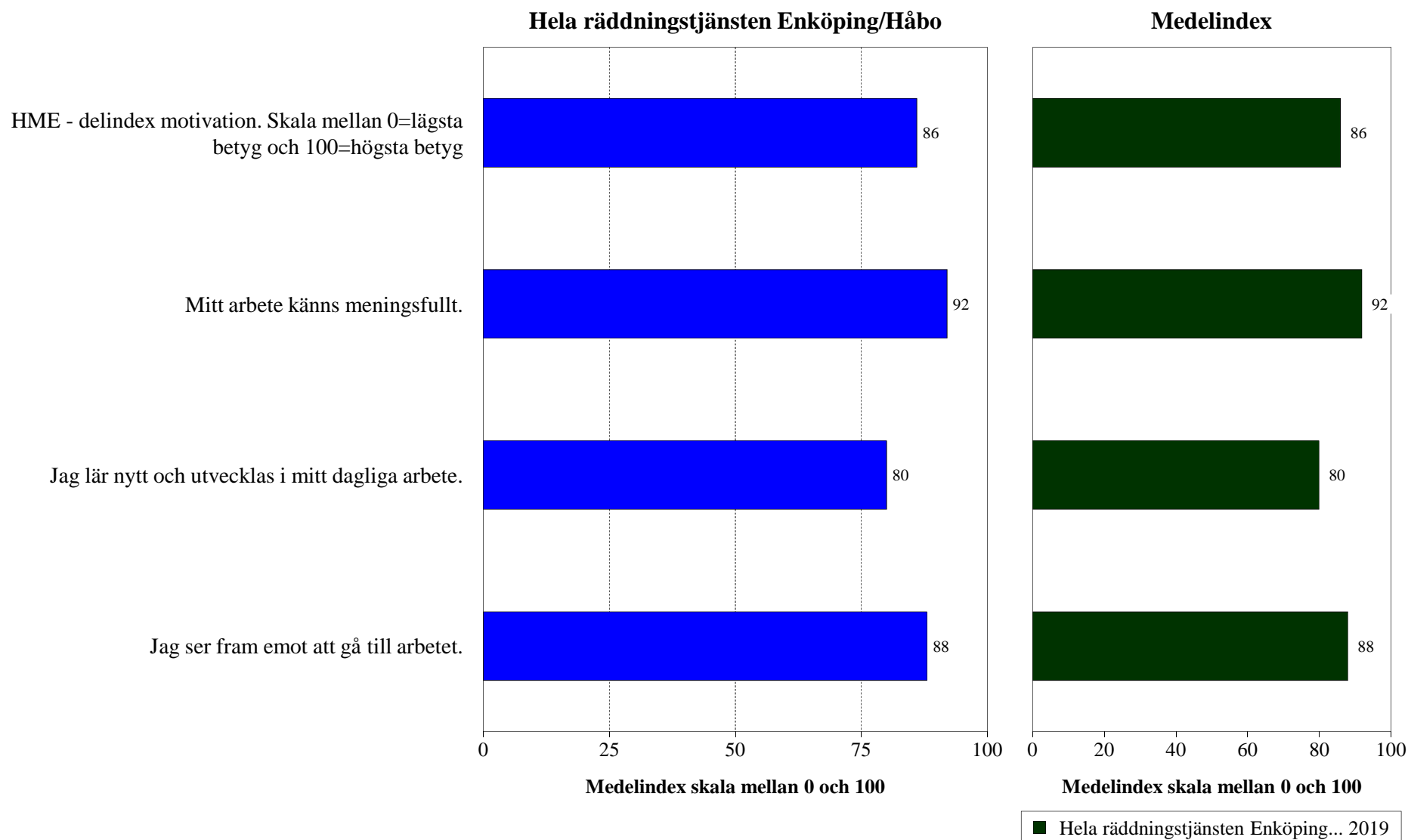
Styrning 78

HME 81

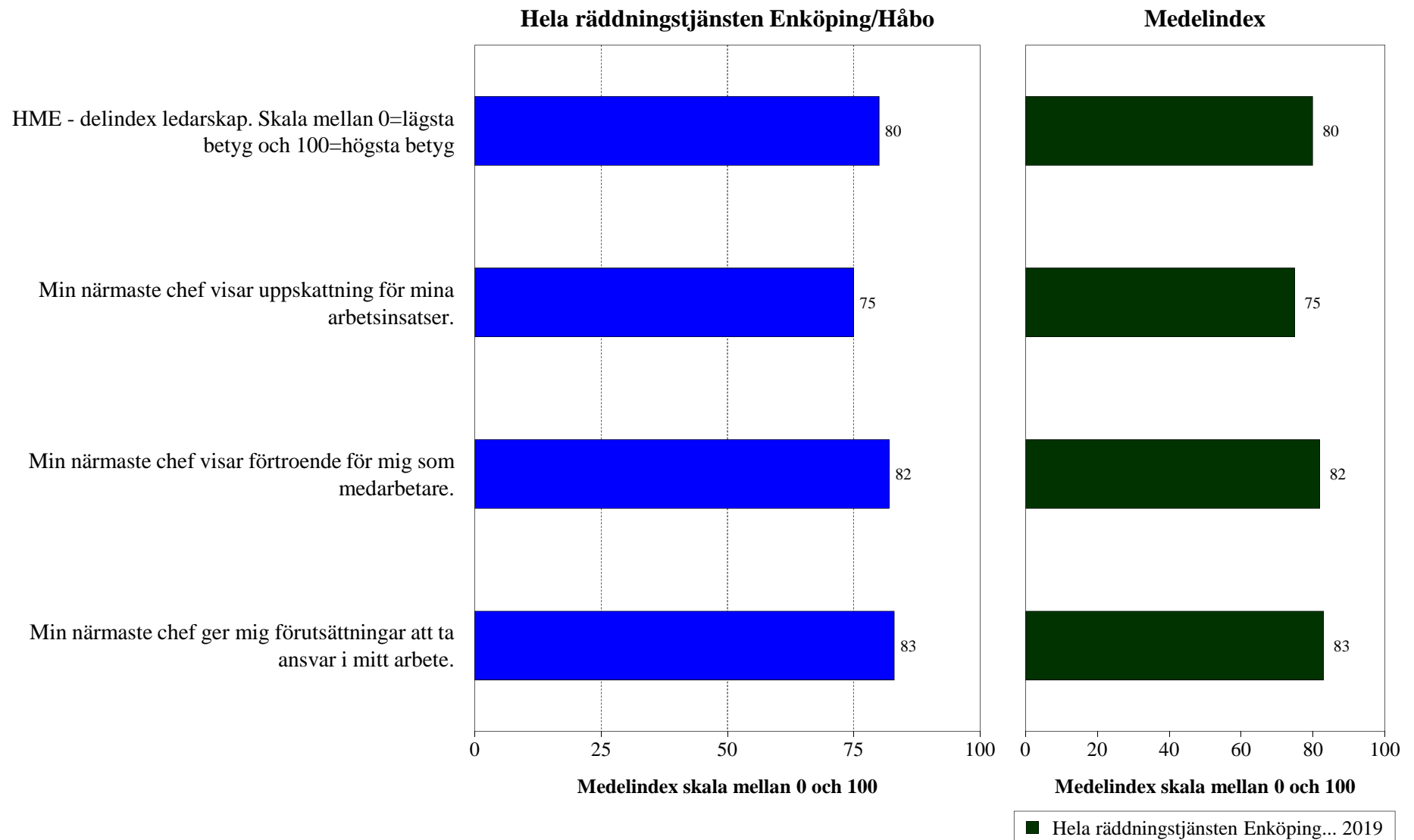
Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME - delfrågor motivation

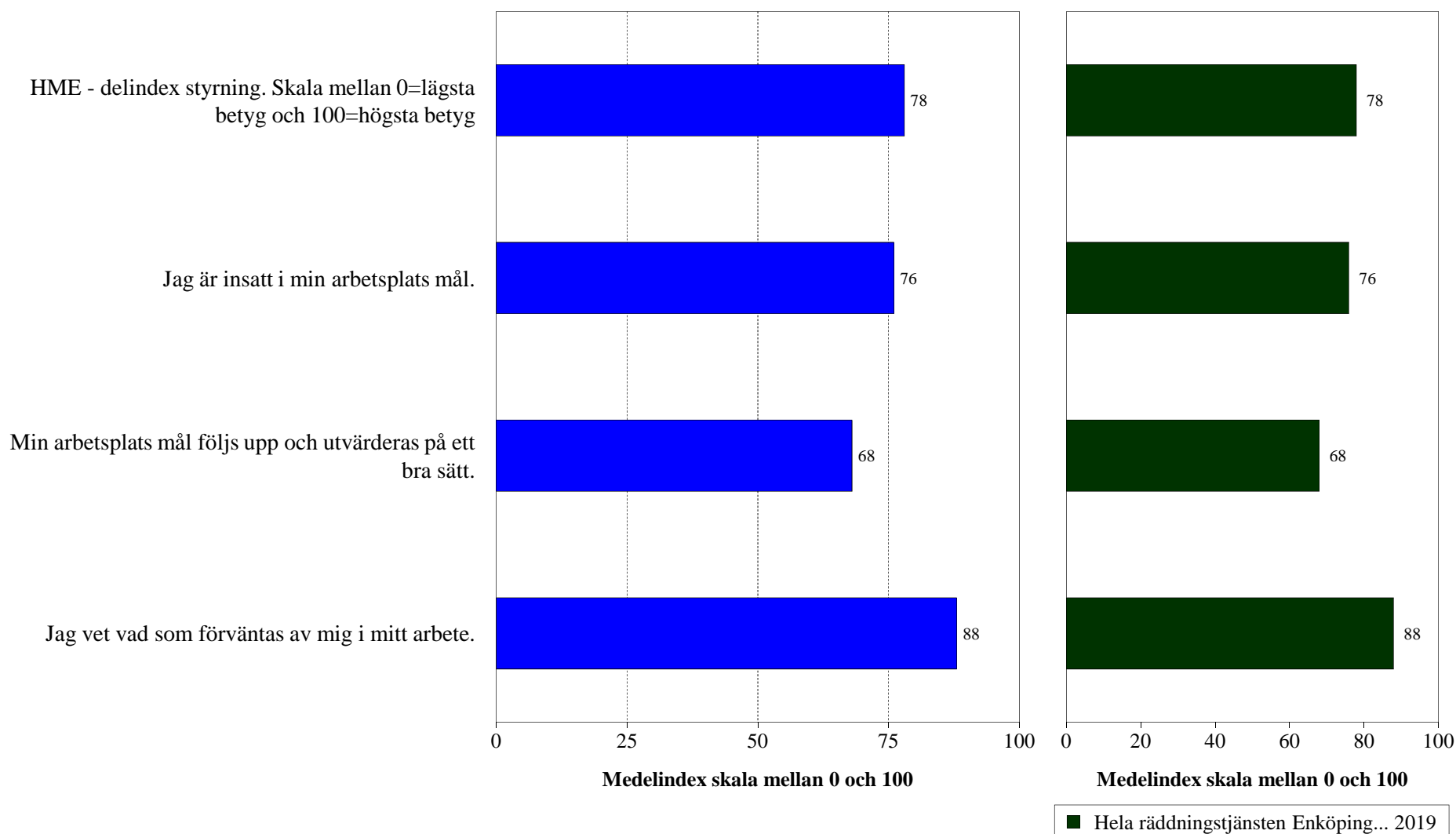
HME - delfrågor ledarskap

HME - delfrågor styrning

Hela räddningstjänsten Enköping/Håbo

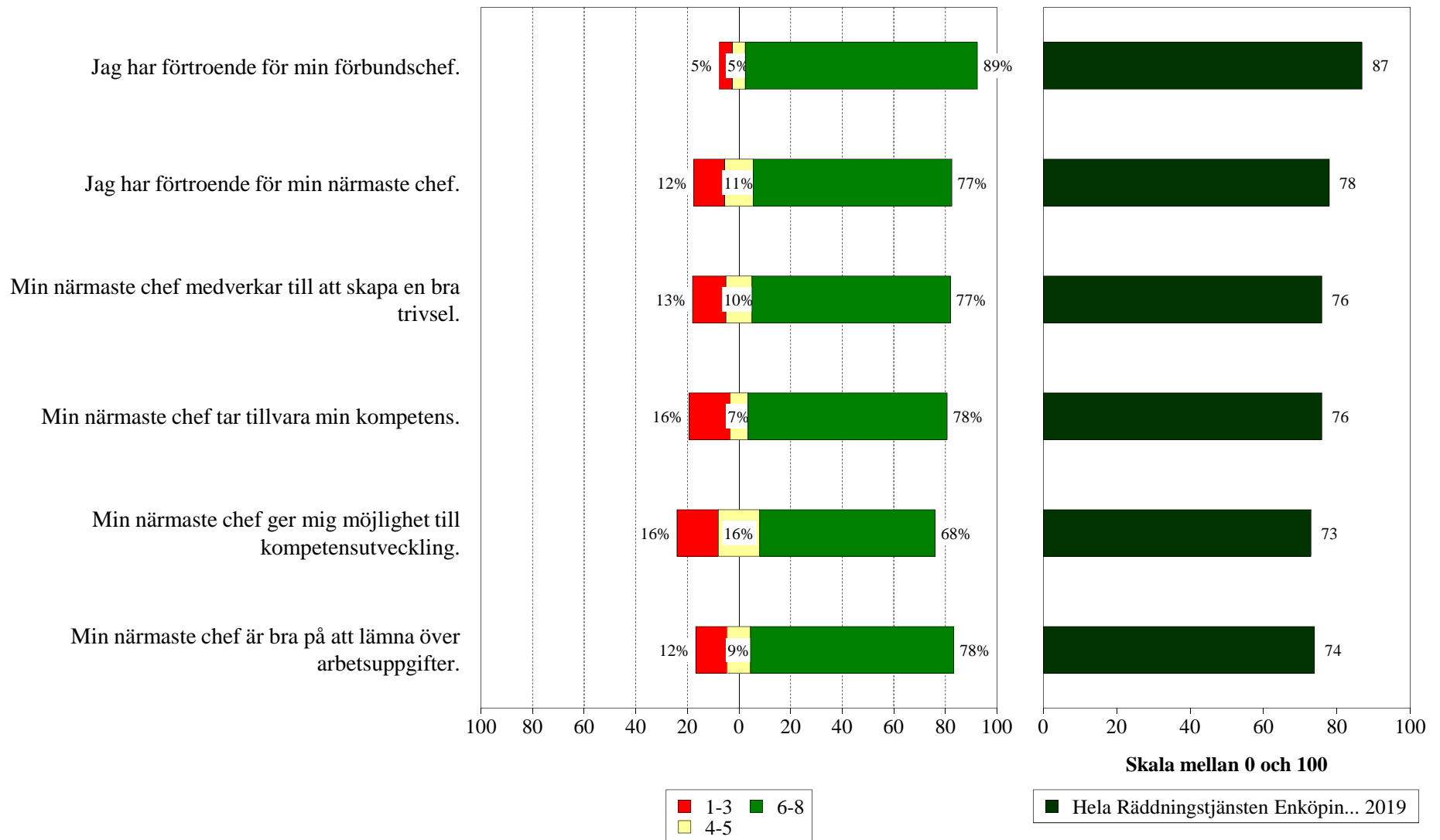
Medelindex

Ledning

Hela Räddningstjänsten Enköping-Håbo

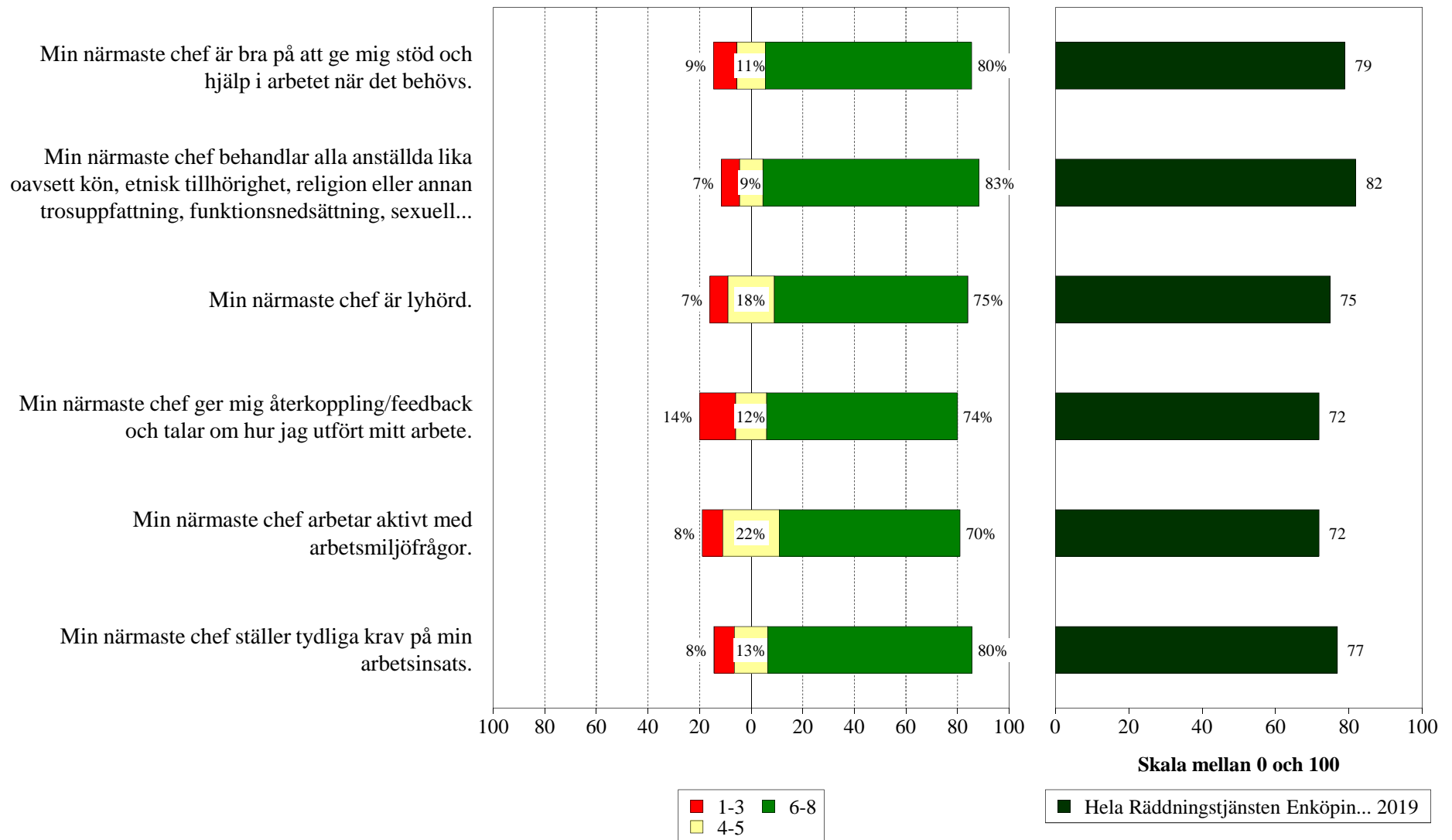
Medelvärde

Ledning

Hela Räddningstjänsten Enköping-Håbo

Medelvärde

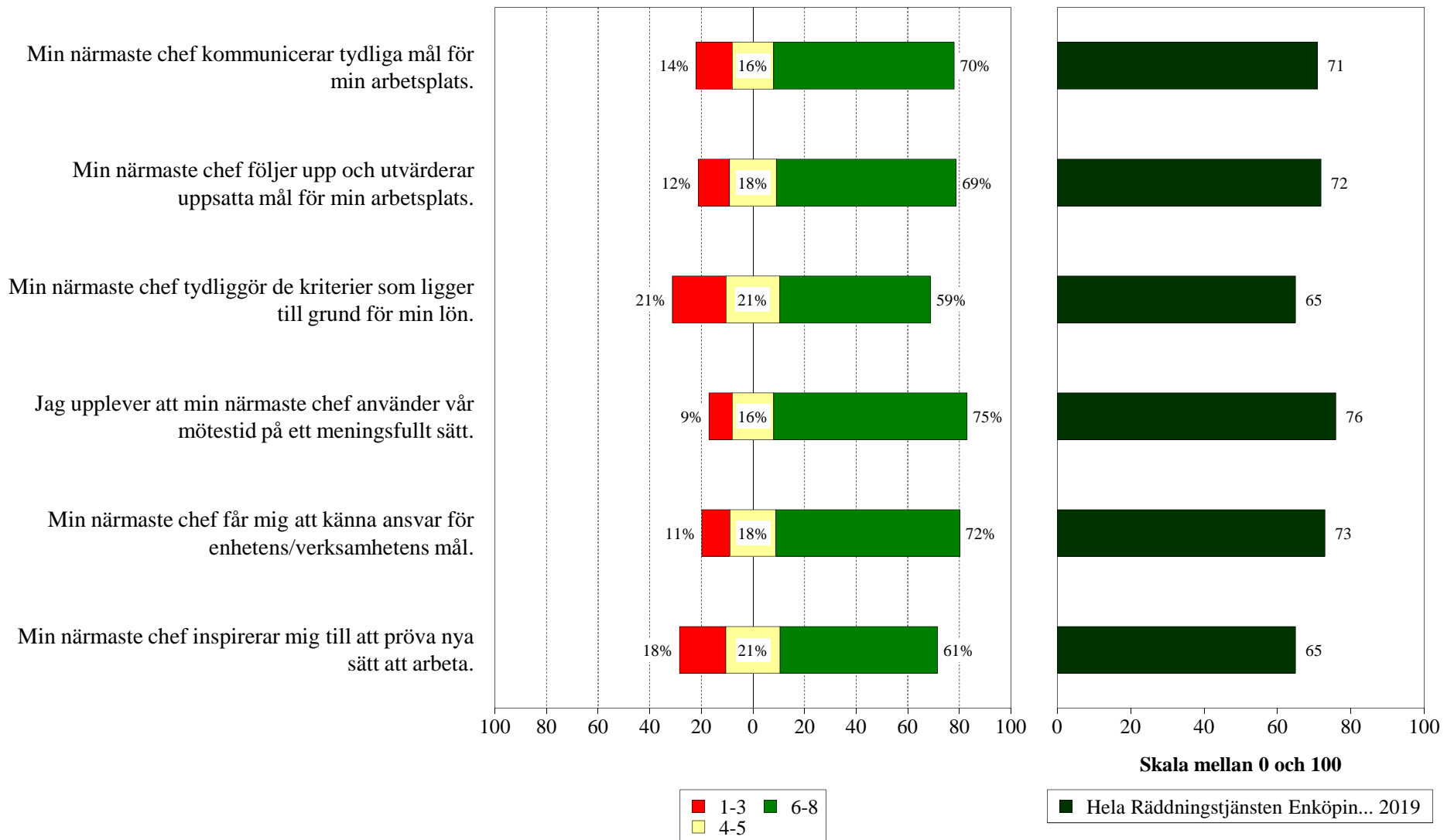

Ledning

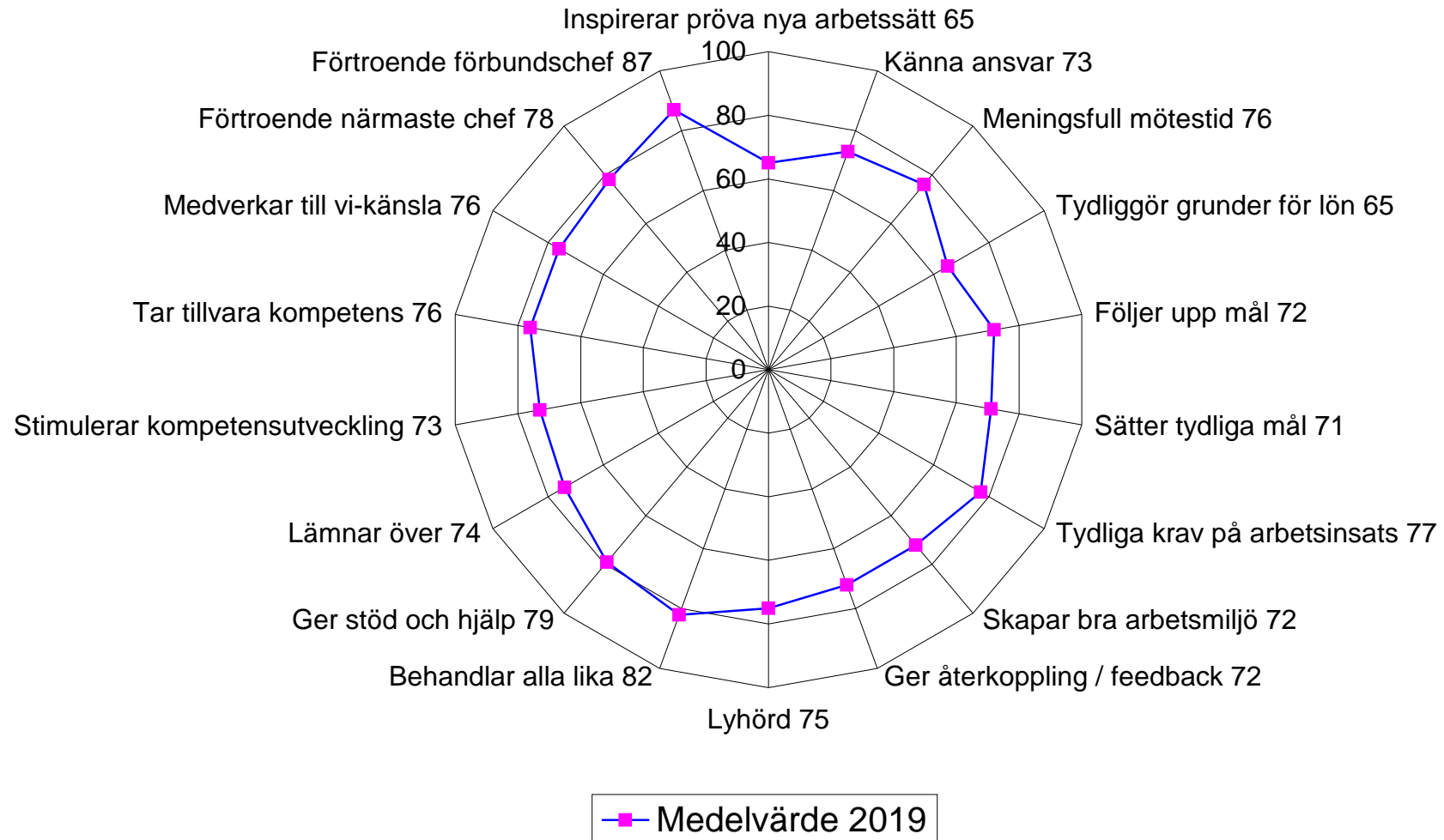
Hela Räddningstjänsten Enköping-Håbo

Medelvärde

Ledning

Frågor som ingår i Ledningsindex år 2019
Skala mellan 1=instämmer inte alls och 8 instämmer helt

Ansvar		Budget 2020	Investeringar
9800000	Förbundsledning	10 638 175	
9810000	Myndighet	-889 620	
9820000	DC Enköping	23 076 280	
9830000	DC Håbo	15 720 924	
9840000	Operativ	262 765	
9841000	Larmteknik	934 129	
9842000	Fordon	4 092 902	5 850 2 Tankfordon+Lastare
9843000	Brandmateriel	1 050 697	850 Utr Tankbil+Headset+Kud+Kem
9850000	Fastighet	7 919 491	
9860000	Datateknik	369 371	
9870000	Stöd enskild	-240 872	
9880000	Olycksundersökning	115 600	
	Överskott av PO	-309 842	
BUDGET		62 740 000	6 700
1,1%	Tilldelning	62 740 000	0 Diff

Verksamhet	Budget 2019
Direktion	384 107
Förbund	10 258 458
Enköping	20 817 185
Enköping RIB	3 796 440
Örsundsbro	3 695 065
Veckholm	3 378 369
Fjärdhundra	2 455 234
Bålsta	14 724 561
Bålsta RIB	1 028 527
Skokloster	2 441 654
Räddningsvärn	70 242
Överskott PO	-309 842
Budget	62 740 000

852 096 Utbildning RIB
3 730 924 Avskrivningar

Resultaträkning (tkr)

	Not	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	1	5 218	5 305	-87	6 625
Verksamhetens kostnader	2	-62 934	-62 682	-252	-61 784
Avskrivningar	3	-3 114	-3 190	76	-2 819
Verksamhetens nettokostnader		-60 830	-60 566	-264	-57 978
Ersättning från medlemmar	4	61 694	61 490	204	59 356
Verksamhetens resultat					
Finansiella intäkter	5	2	1	1	0
Finansiella kostnader	6	-704	-684	-19	-478
Resultat efter finansiella poster		162	240	-78	900
		162	240	-78	900

Driftredovisning (tkr)

Verksamhet	Utfall 2019	Budget 2019	Utfall 2018	Avvikelse
Medlemsbidrag	61 694	61 490	59 356	204
Avvikelse kalkylerat PO*	667	144	523	523
Förbundsgemensamt	-10 326	-10 224	-8 676	-102
Enköping	-20 779	-20 458	-20 338	-321
Enköping D	-4 132	-3 952	-4 128	-180
Fjärdhundra	-2 231	-2 479	-2 322	248
Veckholm	-3 134	-3 124	-3 129	-10
Räddningsvärn	-102	-87	-72	-15
Bålsta	-14 478	-14 229	-13 360	-249
Bålsta D	-1 179	-1 416	-2 077	238
Örsundsbro	-3 548	-3 201	-2 371	-347
Skokloster	-2 290	-2 223	-2 506	-67
	162	240	900	-78

* Kalkylerat PO 2019 var 39 % för RIB och 50 % för heltidsanställda.

Utfall mån 1 Räddningstjänsten 2020

Semesterlöneskulden i jan är inte bokad och påverkar med -250 tkr delat på ansvar 9800, 9820 och 9830. Målet för helåret är att semesterlöneskulden är oförändrad.

Ansvar 9800: Löneskatt för pensionsutbet. jan saknas (-11 tkr), intäkt brandlarm saknas jan (+110 tkr)

Ansvar 9899 är avsättning för pensioner och arbetsgivaravgift och ska räknas bort från resultatet (-1 235 tkr).

Utfallet för mån 1 är därmed ca - 80 tkr mot budgeterat resultat i balans.

#	Konto	Konto (T)	Utfall	Budget (1)	Avvikelse utfall mot budget
+ Σ1	9800000	Räddningschef	949 411,38	886 515	62 896,77
+ Σ1	9810000	Myndighet	-70 432,47	-74 135	3 702,53
+ Σ1	9820000	DC Enköping	1 877 617,94	1 923 023	-45 405,42
+ Σ1	9830000	DC Håbo	1 352 065,09	1 310 077	41 988,09
+ Σ1	9840000	Operativ utveckling	3 036,00	21 530	-18 494,42
+ Σ1	9841000	Larmteknik	23 928,72	77 844	-53 915,37
+ Σ1	9842000	Fordon	326 423,06	341 075	-14 652,11
+ Σ1	9843000	Brandmateriel	44 650,51	87 378	-42 727,58
+ Σ1	9850000	Fastighet	640 169,84	659 958	-19 787,76
+ Σ1	9860000	Datateknik	29 924,37	30 781	-856,55
+ Σ1	9870000	Stöd till enskilde	5 518,35	-20 073	25 591,02
+ Σ1	9880000	Olycksundersökning	0,00	9 633	-9 633,33
+ Σ1	9899000	Räddning finans	-1 260 691,06	-25 820	-1 234 870,87
Σ			3 921 621,73	5 227 787	-1 306 164,99